

Slutrapport

DESIGN

REGION

SMÅLAND

SMÅLAND – entreprenörskap & design

” Entreprenörskap, med fokus på
i alla avseenden hållbar utveckling,
där design är tillväxtkraft. ”

Sammanfattning	3
1 Bakgrund till projektet	6
1.1 Inledning	6
1.1.1 Designutbildningar i regionen.....	8
1.1.2 Företagskluster och övergripande initiativ.....	9
1.2 Projektets aktörer	9
1.2.1 SVID	9
1.2.2 Möbelriket.....	9
1.2.3 Pukeberg	10
1.2.4 Deltagande kommuner	11
2 Vision	14
3 Syfte.....	15
4 Mål.....	16
5 Projektets målgrupp.....	16
6 Projektorganisation.....	17
6.1 Projektets styrgrupp.....	18
6.2 Referensgrupp	18
7 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning.....	18
7.1 Genomförda aktiviteter	20
7.1.1 Nätverksskapande och gränsöverskridande	20
7.1.2 Identitets- och varumärkesbyggande	26
7.1.3 Design som verktyg för företagsutveckling	27
7.1.4 Tematisk utveckling och planering	35
8 Indikatorer	35
8.1 Generella indikatorer	35
8.2 Åtgärdsspecifika indikatorer för innovation och förnyelse	36
9 Horisontella kriterier	37
9.1 Rapportering	37
10 Uppnådda resultat i förhållande till ansökan	38
10.1 Resultat efter projektperioden.....	39
10.2 Verksamhet efter projektperioden	39
10.3 Förväntade effekter på sikt.....	39
11 Projektavgränsning.....	40
12 Koppling till det regionala näringslivet.....	40
13 Resultatspridning.....	41
14 Utvärdering	41
15 Bestående avtryck av projektet – uttalande från medverkande parter... 41	
16 Aktiviteter till följd av projektet.....	43
17 Fortsättning följer.....	43

Sammanfattning

En förstudie genomfördes sommaren 2007 för att se på vilka sätt en fördjupad samverkan kring designfrågor mellan kommuner i Jönköpings-, Kronobergs- och Kalmar län skulle kunna fungera. Förstudien finansierades av kommunerna Växjö, Sävsjö och Värnamo.

I mars 2009 uppvaktade representanter ifrån Nybro kommun och Regionförbundet Kalmar län, Möbelriket för en diskussion om hur man skulle kunna utveckla ett samarbete mellan de olika konstellationerna Möbelriket/Sävsjö/Värnamo och Nybro/Pukeberg. Det beslöts då att göra en gemensam ansökan till EU:s strukturfondsprogram. I ansökan ingick fem kommuner: Lessebo, Nybro, Sävsjö, Värnamo och Växjö samt regionförbunden i de tre Smålandslänen. SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign, ombads av medverkande parter att som neutral part, vara projektägare.

Projektet Designregion Småland kom igång den 1 mars 2010 och avslutades 28 februari 2013. Den övergripande visionen var att på sikt stärka varumärket SMÅLAND som region. Genom en tydlig "Regional branding" skulle "Designregion Småland" uppfattas som en kreativ miljö där kreativa processer skapas och upprätthålls samt att medarbetares initiativkraft är betydelsefull för företaget och kommuners utveckling.

Projektets syfte har varit att konsolidera och utveckla Designregion Småland genom att:

- **Utveckla nya strategiska allianser mellan de ingående kommunerna**
Under projekttiden har det genomförts 27 projektledarmöten. På dessa möten har var och en delat med sig av sina planer på aktiviteter och även delat med sig av de erfarenheter man haft vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra. Samtliga projektledare har deltagit i varandras aktiviteter och vissa har även samkört aktiviteter. Detta gäller framför allt workshopparna. Detta har inneburit att ett starkt nätverk skapats av de deltagande kommunprojektledarna. Projektledarna har också sett till att företag från de olika kommunerna haft möjlighet att delta i aktiviteter som genomförts i andra kommuner än hemkommunen. Genom gemensamma resor internationellt har bandet mellan projektledarna stärkts.
- **Öka designkompetensen och insikten av designs betydelse i regionen. Med designkompetens menas både kompetens att använda design som process på ett relevant sätt och att designerns metodik är utvecklad och anpassad till regionens potential.**
Under projekttiden har 51 frukost/lunch/kvällsmöten och 12 workshops genomförts. Sammanlagt har 1.692 personer deltagit vid dessa aktiviteter (697 kvinnor och 995 män). Mötena har tagit upp många olika områden där design kan göra skillnad. Under projekttiden har

också 416 företagsbesök genomförts hos 337 unika företag, av dessa har 152 besökts mer än en gång och då fått en fördjupad insikt om design. 75 företag har deltagit i djupare insatser i form av workshops. Genom workshoparna har deltagarna fått en djupare förståelse och även fått inblick i designprocessens olika delar och själva fått prova på att arbeta med designprocessen i team där designers deltagit. Genom dessa workshops har 19 affärsrelationer uppstått mellan företag och designföretag.

- **Utveckling av klusterinitiativ inom entreprenörskap och design**
Under projekttiden har två embryon till kluster bildats i Sävsjö. Ett nätverk för livsmedelsproducenter, som ett resultat av ett frukostmöte som handlade om förpackningsdesign och ett nätverk av småhustillverkare som bildades inför gemensam satsning under Designers Saturday 2011. Ett kluster har också bildats av flera möbeltillverkare i södra Sverige för en gemensam exportstrategi.
- **Förstärka och utveckla samverkan i ett tydligt Tripel Helix perspektiv**
Samarbetet med Linnéuniversitetet har kommit igång och utvecklats under andra hälften av projektperioden då vi valde att arbeta mer med workshops.

Målet har varit att:

- **”Designregion Småland” är ett känt begrepp.**
Enligt den slututvärdering som Linnéuniversitetet gjort har Designregion Småland framför allt blivit ett känt begrepp regionalt. Projektet har under senaste året fått fler och fler förfrågningar om samverkan med andra även utanför regionen.
- **Etablera nätverksarbete inom design mellan företag, högskolor/universitet och deltagande kommuner**
Slututvärderingen och den gemensamma önskan och strävan om att fortsätta att utveckla samarbetet tyder på att nätverksarbetet etablerats och har stora möjligheter att utvecklas.
- **Etablering sker av 10 designkonsultföretag i regionen under projektperioden.**
Under projekttiden har 8 nya konsultföretag startat i regionen. Detta skall ställas i relation till att nyföretagandet generellt sett sjunkit i Sverige under samma period.
- **20 nya affärsrelationer/samarbetsprojekt mellan företag i Designregion Småland**
Projektet har bidragit till att 19 nya affärsrelationer startat under projekttiden. Av dessa har 6 slutförts.

Projektets målgrupp har främst varit företag som har potential att öka sin lönsamhet med ny design samt unga designföretagare.

Projektet har verkat genom en projektledning bestående av en central projektledare och en projektkoordinator samt en projektledare i varje kommun. Därtill har det funnits en styrgrupp bestående av representanter från finansiärerna och projektägaren (ordförande), samt en referensgrupp sammansatt av verksamma designer, till designutbildningarna knutna personer samt representanter från designintensiva företag i regionen samt projektägaren (ordförande).

För att nå projektets syften och mål har det genomförts en mängd olika aktiviteter:

- Representanter från projektledningen har engagerats/medverkat vid benchmarking, erfarenhetsutbyte och kunskapsöverföring i 25-talet projekt/initiativ tillsammans med andra aktörer, där projektet tillfört designkunskap och vårt nätverk.
- För att inhämta internationella influenser och se på de trender som finns ute i Europa samt skapa nätverk med likartade initiativ har projektledningen besökt Möbelmässan i Milano, London Design Festival samt Designers Saturday i Langenthal, Schweiz.

Projektet har framför allt jobbat med fyra teman:

- **Design för underleverantörer** – inom detta område har frukostmöten genomförts, förstudie kring etablering av ett Konceptkontor i regionen gjorts, dessutom har vi medverkat med föreläsare och monter vid ELMIA Subcontractor
- **Design för mat och livsmedel** – inom detta område har frukostmöten genomförts på teman som förpackningsdesign, monterdesign (inför matmessa i Barcelona), kurs i varumärkesbyggande har genomförts och ett nätverk av livsmedelsproducenter har bildats
- **Design för trädgård** – inom detta område har frukostmöten och workshops genomförts, dessutom har vi medverkat vid mässorna Nordiska Trädgårdar och Hem & Villa. Dessutom har vi förlagt en workshop på ELMIA Garden.
- **Design för hus-interiör-exteriör** – inom detta område har ett nätverk bildats av småhustillverkare, utställningar gjorts i samband med Designers Saturday 2011 i Lammhult, Värnamo och Sävsjö, workshops har genomförts och projektet har medverkat på Hem & Villa mässan.

Inbjudningar till projektets aktiviteter har spridits dels genom vår webbplats www.designregionsmaland.se, och genom projektägarens webbplats www.svid.se samt via utskick i projektledarnas lokala nätverk. Möjligheterna att delta vid workshops har även informerats om vid de 416 företagsbesök (budget för projektperioden 300 st) som gjorts under projektet.

För att stärka de unga designföretagen i affärsmannaskap har sju workshops på detta tema arrangerats för denna målgrupp.

Resultatet av projektet har dels spridits via projektets hemsida, men också vid information på den årligen återkommande Möbelriksdagen samt andra företagarträffar och Rotarymöten. Projektet har också varit synligt på Möbelmässan i Älvsjö, Designers Saturday i Lammhult/Värnamo/Sävsjö, Nordiska Trädgårdar, Hem & Villa mässan samt ELMIA Subcontractor. Många tidningsartiklar har också skrivits, framför allt i den regionala pressen i samband med projektets olika aktiviteter.

Projektet har lagt grunden för ett starkt nätverk inom designområdet mellan de deltagande kommunerna och regionförbunden i Småland. Det finns en stark önskan från samverkande parter att fortsätta detta nätverksarbete och utveckla detta till att omfatta fler kommuner i regionen. Projektledningen har därför fått i uppdrag av parterna att se på möjligheterna till att fortsätta i någon form och en arbetsgrupp har tillsatts för att undersöka förutsättningarna för att bilda en ideell förening.

Genom projektet har vi hittat en gångbar metod för att förmedla både kunskap och kontakter mellan designer och företag. Designerna får genom workshoparna god inblick i det näringsliv som finns i regionen och den kunskap som finns hos regionens företag. Företagen får insikt om designens betydelse och kunskap om vad designprocessen innebär samtidigt som de får träffa unga designföretagare. Detta har i flera fall visat sig väldigt lyckosamt. Det visar sig inte minst genom de affärsrelationer som kommit till stånd mellan företag och designföretag efter genomförda workshops. Att få företag att implementera design i sitt utvecklingsarbete är en lång process som kräver ett metodiskt och långsiktigt arbete. Något som, vid vårt projektslut, ännu är i sin linda och behöver utvecklas ännu mer.

1 Bakgrund till projektet

1.1 Inledning

Sedan sommaren 2007 har samtal förts om att, fördjupa samverkan kring designfrågor mellan kommuner i Jönköpings-, Kronobergs- och Kalmar län. En förstudie har genomförts som finansierats av kommunerna Växjö, Sävsjö och Värnamo. Under förstudien genomfördes företagsbesök och förankringsträffar med politiker. Under vintern 2008-2009 aktualiserades projektet i en rad forum och synpunkter inhämtades för dess utformning. I mars 2009 uppvaktade representanter, ifrån Nybro kommun och Regionförbundet Kalmar län, Möbelriket för en diskussion om hur man skulle kunna utveckla ett samarbete mellan de olika konstellationerna Möbelriket/Sävsjö/Värnamo och Nybro/Pukeberg. Det beslöts då att göra en gemensam ansökan till EU:s strukturfondsprogram. Ett stormöte genomfördes den 1 juni 2009 på Asa Herrgård där samtliga aktörer deltog. På denna träff presenterades intentionerna om att skapa en stark och tillväxtorienterad näringsregion byggd på samverkan. En liten arbetsgrupp fick i uppgift att under sommaren och tidig höst 2009 formulera en gemensam ansökan. Under tiden processades skrivningarna med samtliga aktörer via mail. Aktörerna bidrog med tillägg och synpunkter. SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign, ombads av medverkande parter att som

neutral part, vara projektägare. SVID såg samarbetet mellan de kommuner och regionförbund i Småland som valt att medverka i denna ansökan, som ett första steg i formerandet av Designregion Småland, där fler kommuner successivt kommer att inbjudas till samverkan när denna uppfattas konsoliderad mellan de initiala parterna.

Den 9-10 december 2009 fattade Strukturfondspartnerskapet för Småland och Öarna beslut om att stödja projektet, med start 1 januari 2010 och avslut 31 december 2012. Då projektet saknade formellt beslut från två av regionförbunden kom projektet inte igång förrän den 1 mars 2010. Projektet fick efter ansökan godkänt förlängning fram till den 28 februari 2013.

Projektets förankring i strukturfondsprogrammet för Småland och Öarna

Under strukturfondsprogrammet 2.1 "Innovation och förnyelse" talar man om att den regionala konkurrenskraften skall stärkas genom ökad förmåga till innovation och förnyelse genom innovativa miljöer och entreprenörskap. Genom ett effektivt samspel mellan forskning, näringsliv, offentlig sektor och politiska institutioner stimulera till innovation och förnyelse. Detta för att öka förnyelse och konkurrenskraft i regionens företag. Projektet Designregion Småland syftade till att arrangera kreativa möten för kunskapsöverföring mellan bl a akademi och företag, men också företag emellan, samt initiera ett givande samspel mellan de olika aktörerna. Detta för att utveckla innovationsförmågan i regionen. En kreativ näringsregion av detta slag är även att ses som relevant i vår regerings ambition, att vårt land ska vara utmärkande för sin kreativa sektor i vilken design utgör en betydande del. Den entreprenörskaps-tradition som Småland har måste förädlas och utvecklas. Genom att gå från traditionella underleverantörsroller till mer förädlingsintensiva processer, med hjälp av design, kommer företag, kommuner och akademi att påverkas på ett påtagligt sätt. Härigenom stärks konkurrenskraft, innovationsbenägenhet, exportambitioner och minskar den sårbarhet som en ren underleverantörsroll ger. Den analys som SVID har genomfört bland tillverkande företag, se nedan, visar med stor tydlighet effekten av att arbeta strategiskt med design i företag. Att arbeta strategiskt med design innebär att man som företagare tar med designaspekten i företagets alla strategiska frågor. Detta innebär oftast att man har en designkompetens i bolagsstyrelsen. Att arbeta strategiskt med design är att arbeta med helheten, att se till att allt ifrån företagets grafiska profil, kommunikation, miljö (invändigt och utvändigt), företagspolicy, produkter och förpackningar hänger ihop.

I strukturfondsprogrammet lyfter man också fram vikten av samverkan företag emellan för att kunna hävda sig i konkurrens med större företag och för att få ut produkter på den internationella marknaden. Projektet Designregion Småland syftade till att skapa ett nätverk som kan utvecklas till ett designkluster och detta menar vi kan vara en drivkraft för innovation i regionen. Genom projektet har vi också visat unga designer att det finns en marknad i vår region, vilket kan leda till att de väljer att stanna kvar i regionen efter avslutad utbildning och etablera egna verksamheter här.

Smålands betydelse i ett möbel- och designperspektiv

Småland har en lång historia av framgångsrika företag inom möbel- och glasindustrin. Branscher starkt förknippade med högt designinnehåll. Småland är en unik näringslivsregion där entreprenörskap och design är något av de starkaste egenskaperna. Det småländska entreprenörskapet är erkänt. Detta är sannolikt även den viktigaste ingrediensen i den naturliga koncentration kring design som finns i vår region.

Det finns en stark koncentration av företag, utbildningar som har design som gemensam nämnare i Småland. Ingen annan region i Sverige kan med samma trovärdighet peka på en sådan koncentration och substans.

SVID, i samarbete med Teknikföretagen och Svensk Teknik och Design (STD), genomförde 2008 en undersökning bland svenska företag med 20 eller fler anställda om hur de arbetar med design i produktutveckling och kommunikation. I denna undersökning framgår att i Region Sydost arbetar 34% av företagen strategiskt med design. Som modell i undersökningen har använts Designtrappan, som även använts av andra länder.

Designtrappan är uppdelad i steg:

- Steg 1: OMEDVETEN DESIGN
Design kanske förekommer i företaget, men är inte något som företaget arbetar aktivt med. Man talar egentligen aldrig om design på företaget.
- Steg 2: DESIGN SOM FORMGIVNING
Företaget ser design som något som läggs till på slutet i ett utvecklingsarbete, en fråga om form och utseende.
- Steg 3: DESIGN SOM PROCESS
Företaget ser design som en viktig del, men inte som styrande. Design är en arbetsform som företaget väljer när något nytt ska utvecklas i företaget.
- Steg 4: DESIGN SOM STRATEGI
Företaget ser designmetodik som en central och styrande faktor i företagets verksamhetsidé. Design är därmed en självklar ledningsfråga med ett eget strategiskt värde.

Geografiska skillnader märks

Andel av svenska företag som arbetar strategiskt med design

Det finns i Småland en rad kommuner, initiativ och lärosäten som utgör en viktig del i en konsoliderad designregion. Projektet Designregion Småland har under projekttiden samarbetat med flera av dessa initiativ:

1.1.1 Designutbildningar i regionen

- Designprogrammen, Linnéuniversitetet (Nybro/Växjö)
- Reklam, grafisk design och visuell kommunikation, Linnéuniversitetet (Kalmar/Nybro)
- Interaktionsdesign, Linnéuniversitetet (Kalmar/Nybro)
- Glasdesign, Linnéuniversitetet (Kalmar/Nybro)

- Masterutbildning i design, Linnéuniversitetet (Nybro/Växjö)
- Programmet för butiksinredning, Linnéuniversitetet (Växjö)
- Produktutveckling och design, Jönköpings tekniska högskola (Jönköping)
- Magisterutbildning Teknisk design, Jönköpings tekniska högskola (Jönköping)
- Belysningsvetenskap, Ljushögskolan (Jönköping)

Utöver ovanstående akademiska utbildningar finns i regionen ett antal gymnasie- och förberedande utbildningar med inriktning på design, som även de utgör en viktig grogrund för regionens designkultur.

1.1.2 Företagskluster och övergripande initiativ

Projektet Designregion Småland har under projekttiden samarbetat med:

- ALMI Företagspartner
- Enterprise Europe Network
- Aluminiumriket (numera Svenskt Aluminium)
- Design Sydost
- Glasriket
- Möbelriket
- Pukeberg. Designutbildningar, hemslöjd, designföretag, konstnärer, designers, glashytta
- Polymercentrum
- Skärteknikcentrum
- Svensk Form Småland
- SVID
- Vandalorum

1.2 Projektets aktörer

1.2.1 SVID

SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign är projektägare och har lång erfarenhet av att driva projekt med stöd av strukturfonder. Organisationen bildades 1989 av dåvarande SIND, nuvarande Tillväxtverket, Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och Föreningen Svensk Form. SVID arbetar för att design ska användas i allt innovations- och förändringsarbete. Organisationen driver förändringsprogram inom områden där behovet av utveckling är stort. Med nationella program och regionalt fokus skapar SVID starka mötesplatser för näringsliv, offentlig sektor och forskning. I programmen arbetar organisationen för att synliggöra designs roll för att utveckling, bland annat genom att driva projekt, skapa mötesplatser och lyfta goda exempel.

1.2.2 Möbelriket

Sedan starten för 13 år sedan har Möbelriket med Lamnhult som bas utvecklats från en ren handelssamverkan till ett etablerat branschnätverk inom möbler och design. Arbetet sker utifrån de önskemål och intentioner som de närmare 40 medlemmar/servicetagarna, vilka utgörs av företag och kommuner, presenterar för Möbelrikets ledning. Detta har inneburit att

Möbelrikets verksamhet idag handlar minst lika mycket om branschstrategiska frågor för design- och möbelindustrin som traditionell handelsturism. Möbelrikets arbete har uppmärksammats nationellt och internationellt. Det uppmärksammade projektet "Green Design" där fokus har varit att marknadsföra unga svenska formgivare på en internationell arena har varit framgångsrikt. Projektet har finansierats genom Tillväxtverkets kluster-program samt Regionförbundet Södra Småland och Sparbankstiftelsen Kronan. För att öka internationellt samarbete har Möbelriket även varit projektsamordnare för en av piloterna inom VINNOVAs BSR -satsning där syftet har varit att länka branschkluster till varandra runt Östersjön. Triple Helix samverkan har varit prioriterad i Möbelrikets utveckling. Strategisk samverkan har skett och pågår allt jämt med ett flertal av de främsta designrelaterade högskolorna och universiteten i landet. Ett sätt att utveckla denna samverkan har anordnandet av SHAPE UP workshops varit. I tre års tid har studenter som går sitt sista år inbjudits till workshops i Möbelrikets huvudstad Lammhult. Dessa studenter har kommit från Malmstens Designutbildning, KTH, HDK, Beckmans, Växjö universitet och Gotlands högskola. Andra viktiga initiativ från Möbelriket har varit och är: Designers Saturday, Möbelriksdagen och nu senast gemensam internationell marknadsföring via en samlad svensk designpaviljong i Milano.

Vid Regionförbundet Södra Smålands senaste analys påvisar klustret Möbelriket, god tillväxt och bibehållen sysselsättningsgrad.

1.2.3 Pukeberg

Pukeberg, med anor från år 1871 har utvecklats till regionens centrum för hantverk och design. Idag finns en mångfald av olika verksamheter inom Pukebergs bruksområde.

Belysningsföretaget Zero, www.zero.se, och **Pukebergs glasbruk**, www.pukeberg.se, har sin verksamhet i området. I hyttan arrangeras även traditionell hyttsill med mat, musik, glasgraving och glasblåsning.

Designarkivet (Arkivet för Svensk formgivning), www.designarkivet.se, med Kalmar Konstförening som huvudman har sedan 2005 sin verksamhet i Pukeberg. Ytan är c:a 1 300 kvm med kontor, forskarrum, bibliotek, arkiv, fotostudio, konserveringsrum. Arkivet följer de krav som riksarkivet ställer på luft, fukt och säkerhet. Där finns även en utställningshall på 300 kvm. Arkivets mål är att tillgängliggöra samlingarna i syfte att sprida kunskap om formgivningen i Sverige från år 1900 och framåt, dess historia och utveckling samt att beskriva designprocesser i formgivningen. Under hösten 2013 kommer Statens centrum för arkitektur och design att flytta delar av sina samlingar till Pukeberg och har också ett utvecklingsarbete med designarkivet gällande framtida forskning och arkiveringsmetoder.

Linnéuniversitetet - Designprogrammet vid Högskolan i Kalmar, www.hik.se, flyttade in i nyrenoverade lokaler hösten 2002. Lokaliseringen i Pukebergs bruksmiljö i Nybro bidrar till den unika direktkontakten med Glasriket och de designintensiva företagen i regionen. Miljön, med

omedelbar närhet till hytta, hemslöjd, arkiv och konstnärsateljéer är attraktiv för både studenter och lärare. Designutbildningen på kandidat- magisternivå har ett gott samarbete med företag i regionen till nytta för både studenter och regionen enligt Högskoleverket. Efter beslut från Högskoleverket våren 2009 fick designutbildningen rätten att få utfärda masterexamen. Campus Pukeberg är en miljö där det finns ett flertal program med anknytning till design, Reklam, grafisk design och visuell kommunikation, Interaktionsdesign och Design Management. Förslag finns på att flytta designutbildningarna från Pukeberg och koncentrera dessa till Växjö och Kalmar. Tankar finns också på att utveckla Pukeberg till ett centrum för glasdesign och utbildningsfrågor kopplat till glas.

Kalmar läns Hemslöjdsförening,

www.hemslöjden.org/kalmarlanshemslöjdsfor.dsp, är en ideell förening som startade år 1908. Hemslöjdskonsulenterna har bl.a. till uppgift att väcka intresse och sprida kunskap om hemslöjd. Konsulenterna fungerar som kontaktpersoner mellan allmänhet, slöjdare, formgivare, myndigheter och försäljningskanaler. Kurser, projekt och utställningar anordnas för att uppnå syftet. Hemslöjden har sedan flytten till Pukeberg etablerat ett intressant utvecklingsarbete i samverkan med designutbildningen.

Nybroateljéerna, www.nybroateljerna.se, bildades av lokalt arbetande konstnärer 2006. De arbetar för att utveckla det lokala kulturlivet, formgivning och konst och erbjuder formgivare och konstnärer ateljéer och verkstäder. Där finns verkstäder för keramik, glas, screentryck, digital- och fotostudio. Målet är att skapa fler permanenta ateljéer och välutrustade verkstäder för konstnärer i sydöstra Sverige. Mycket engagemang läggs på att skapa ett internationellt utbytesprogram för konstnärer och formgivare.

1.2.4 Deltagande kommuner

Ser vi till de initiala kommunerna representerar de en spridning av kompetenser, befolkningsmängd och näringslivsstrukturer. Detta innebär en samverkan över, inte bara kommungränser utan även över de historiskt tydliga länsgränserna. De aktuella kommunerna besitter även speciella positioner inom entreprenörskap och design.

Värnamo kommun tillhör en av Sveriges mest intressanta småföretagarregioner. Tillverkningsföretagen är relativt små men många och finns i huvudsak inom branscherna metall, maskintillverkning, plast- och gummi, träförädling och möbler. Näringslivet har till stor del präglats av möbelindustrin, med fler än 30 möbelfabriker mellan 1890 och 1960. Det finns ca 400 tillverkande företag inom kommunen. Av dessa har över 70 % färre än 10 anställda. Ett tiotal företag har fler än 100 anställda. Dominerande branscher är gummi- och plast, metall- och maskinindustri, pappers- och grafisk industri. Företagen finns förutom i Värnamo stad väl spridda till de större tätorterna Bredaryd, Forsheda, Bor och Rydaholm. Värnamo är känt för sin möbeltillverkning och för möbeldesign. Designern Bruno Mathsson levde och verkade i Värnamo; hans möbelskapande är internationellt känt och fåtöljerna Eva och Pernilla samt bordet Superellips tillhör 1900-talets stora möbelklassiker. I Värnamo finns även det

internationella möbelhuset Källemo, känt för designer som Jonas Bohlin, Sigurdur Gustavsson och John Kandell. Andra kända varumärken är Blond, Kateha, Dan Ihreborn, Stina Sandwall.

Under projekttiden har konst- och designcentret Vandalorum invigts. Här utvecklas en ny mötesplats genom ett nära samarbete mellan konstnärer, formgivare, den kreativa industrin, näringslivet lokalt och regionalt samt akademien. I denna första etapp har tre av de tio planerade byggnaderna uppförts. Det är ungefär en fjärdedel av den planerade totalytan på 2700 m². Byggnaderna uppförs enligt de ursprungliga planerna av den italienska arkitekten Renzo Piano. Upphovsman till idén om en konsthall i Värnamo med designinriktning är Sven Lundh, grundare av och tidigare chef för möbelföretaget Källemo i Värnamo. De ursprungliga planerna diskuterades redan 1984 och konkretiserades 1998 genom bildandet av stiftelsen Vandalorum, men projektet har kantats de närmast följande åren av problem med finansiering. Det är nu mycket glädjande att visionen är på väg att förverkligas.

Långtgående planer finns även vad gäller den gamla Gummifabriken. En plats för gränsöverskridande möten där högskolans, näringslivets och kulturens intressen vävs samman för att skapa goda möjligheter till utveckling. Projektet Designregion Småland ser tydliga kopplingar till dessa initiativ.

Nybro kommun har en stark historia inom trä-, möbler-, glas- och belysningsindustri.

'I Nybro har aldrig ett enda företag varit allenarådande. Orten kännetecknas av ett livaktigt entreprenörskap och en rik företagsflora, med tillverkningsindustrier i olika branscher och av olika storlek.'

*'Redan under 1800-talet etablerade sig en mångfald av företag i olika branscher på orten. I den övriga kommunen har situationen till stor del varit en annan. På många orter har glasbruken varit avgörande för, i det närmaste synonyma med, livet på orten.'*¹

Träindustrin har sedan Kährs svarverietablering 1859 varit dominerande i Nybro. Möbler var under flera decennier en av Kährs kärnverksamheter innan produktionen renodlades till golv. Det finns fortfarande ett antal möbel- och inredningsföretag samt två bobinfabriker i trakten. 2002-2003 gjordes en satsning på nya tekniker för träskydd, såsom linoljeimpregnering och värmebehandling av trä för utomhusbruk. Kända företag som ZERO och Örsjö Belysning har gjort Nybro till ett begrepp inom ljusdesign. Målerås glasbruk satsar och byggde Designarenan, en mötesplats för småföretag inom kultur och design. Invigningen skedde sommaren 2009. Designarenan är avsedd både för produktion och för exponering i ett större sammanhang. Sju² av Sveriges skickligaste studioglasblåsare är med i satsningen.

¹ **Nybro Kommuns Industriarv.** Lotta Lamke, Industriarvprojektet 2007, Kalmar läns museum.

² **Studioglashyttor:** Studioglas Åhus, Transjöhyttan, Eld och Luft i Båstad, Carlos Pebaque Design, MickeJohans konstglas och Vilke Adolfsson. **Formgivare:** Berit Johansson, Rolf Sinnemark, Erika Höglund, Peter Hermansson, Betina Huber och Johanna Jansson.

Sävsjö kommun ligger mitt i Småland, bland gröna skogar och djupblå sjöar. Kommunen har drygt 10 800 medborgare. Sävsjö kommun har ett gott företagsklimat som blomstrar ikapp med Sävsjös Trädgård. Huvudorten Sävsjö ligger i kommunens nordöstra del och strax västerut hittar man Vrigstad, känt bland annat för sin goda ostkaka. Mitt i kommunen ligger Stockaryd. Längst söderut, omgiven av sjöar, ligger kommunens minsta tätort Rörvik. Mångfalden bland Sävsjös företag är stor. Här finns det mesta från stora trähusfabriker och mekaniska industrier till små och medelstora i olika branscher företag.

Sävsjö stationssamhälle föddes den 1 oktober 1864 när det första personförande tåget stannade vid det nybyggda stationshuset. Nybyggarna var handlare, hantverkare och arbetare. Efter bara femton år bodde här omkring 900 personer. En del av de små verkstäderna växte till industrier. Träindustrin kom tidigt att spela en viktig roll, liksom flera skofabriker och bleckindustrier samt mekaniska verkstäder, charkuterifabriker, slakteri, mejeri för att bara nämna några exempel. Trä- verkstads- och livsmedelsindustri sysselsätter ett stort antal människor i kommunen och har en stark tradition. Trots Sävsjös till antalet lilla befolkning har man ett brett näringsliv. Exempel på hustillverkare som har en uttalad designprofil är Willa Nordic, Sävsjö Trähus och Rörvikshus. Företaget Snickarlaget har positionerat sig som ett designintensivt företag inom trapptillverkning. Utöver detta finns inom begreppet "Sävsjös Trädgård" en av Sveriges finaste satsningar på trädgårdsdesign. Det finns också ett flertal namnkunniga under-leverantörer som gör Sävsjö kommun till en naturlig del i en designregion. Livsmedelsbranschen är under ständig utveckling och tillväxt där ett brett produktsortiment präglar den mångfald som livsmedelsföretagen står för.

Lessebo kommun har en anrik historia när det gäller konsthantverk och design. Året 2007 fick Lessebo pris som Årets raket baserat på 2006 års resultat av kommunens företags-klimat. Växande affärsområden i kommunen är handel och besöksnäring. Lessebo är även en av de industritätaste kommunerna i länet. Glas och papper har lång tradition i kommunen, men en förändring är på gång i och med New Wave Group:s etablering i Kosta. Dessutom finns fortfarande ett antal fria glashyttor i kommunen.

Sommaren 2009 invigdes Kosta Boda Art Hotel. Ett hotell med glaskonst som stark prägel, vilket gör det till både ett hotell och ett konstgalleri. Lessebo kommun tillhör Glasriket, ett Sveriges största turistmål. Glasproduktion har man hållit på med i Kosta sedan 1742, året då det som brukar kallas "moderbruket i svensk glasindustri" grundades. Men det viktigaste är inte att titta bakåt och vila på gamla lagrar, utan istället ha fokus på att även fortsatt vara Sveriges ledande designproducent av glas. Glasindustrin har under de senaste åren upplevt en kraftig nergång vad gäller efterfrågan på sina produkter, vilket i sin tur inneburit stora nerdragningar inom branschen och många förlorade arbetstillfällen. I mars 2012 tog därför regeringen ett beslut om ett särskilt uppdrag för

Länsstyrelserna i Kalmar respektive Kronobergs län gällande Glasriket, där även regionförbunden i de båda länen erbjöds att delta. Det så kallade Glasrikesuppdraget innebär att för regeringens räkning genomföra insatser för industriell utveckling och stärkt besöksnäring i Glasriket till och med 2014. Den gamla konsten att tillverka papper är genuin i Lessebo. Här finns det enda kommersiella handpappersbruket i Sverige och är i drift sedan 1693.

I **Växjö** kommun finns universitet som har en etablerad designutbildning med högt söktryck. Utbildningen är en generell designutbildning med särskild inriktning på hållbar utveckling. Dessutom har universitet fokuserat på interaktionen mellan entreprenörskap och design genom det nystartade programmet för Butiks- och Inredningsdesign. Välle Broar, den moderna trästaden, är en satsning på att utveckla träbyggnadstekniken för högre hus. Ett speciellt fokus läggs på möjligheten att utveckla ett industriellt bostadsbyggande som alternativ till den etablerade platstillverkande byggnadsindustrin. Kommunen gör detta i samverkan med Linnéuniversitetet och byggbranschen. Centrum för byggande och boende med trä – CBBT – är den senaste satsningen för att skapa bra förutsättningar för ett ökat trähusbyggande och forskning- och utvecklingsverksamhet mellan näringar och akademi. Ett särskilt forskningsprojekt utgör projektet Trä och glas i byggnadskonstruktioner med samverkan av tekniska och gestaltningsmässiga aspekter. Orten Lamhult med sina välkända varumärkesföretag, Lamhults möbler och Abstracta, Norrgavel, Svenssons i Lamhult etc. förknippas i hela vårt land med högkvalitativ design inom inredningsarkitektur. Växjö kommun har med sin vision och ambition att vara "Europas grönaste stad" påverkat Möbeleriket att starta det uppmärksamade "Green design" projektet inom Tillväxtverkets klusterprogram.

2 Vision

"En tydlig regional identitet av karaktären "Designregion Småland" är attraktionsstärkande. Det kan utvecklas till ett varumärke som positionerar regionens kommuner, organisationer och företag. "Regional branding" är ett begrepp för regional tillväxt och utveckling. Den övergripande visionen är att på sikt stärka varumärket SMÅLAND som region. Genom en tydlig "Regional branding" kan "Designregion Småland" uppfattas som en kreativ miljö där kreativa processer skapas och upprätthålls samt att medarbetares initiativkraft är betydelsefull för företag och kommuners utveckling. Den mix som de aktuella kommunerna utgör är ett embryo till en ny strategisk näringsregion som bryter ner traditionella geografiska gränser och skapar förutsättningar för flera typer av samverkansprojekt. Vår vision med projektet var att skapa ett regionalt varumärke "Designregion Småland" och en identitet som bygger på design och att detta skapar hållbara processer för en kontinuerlig utveckling. Som ett uttryck för att vår vision slagit rot ser vi att flera Smålandsövergripande initiativ har tagits. I flera av dessa är design ett bärande tema.

Designregion Småland var, vad vi vet, det första näringslivsinriktade projektet i Småland som omfattade samtliga tre Smålandslänen. Vi kan konstatera att det under vår projektperiod tagits ytterligare initiativ i regionen som stärker design och Småland. De tre turistorganisationerna i Småland har gått samman och bildat ett Partnerskap för Småland där design är en viktig attraktionsfaktor för hela regionen. Ett omfattande varumärkesarbete har skett inom ramen för detta projekt. En Trästrategi för Småland har tagit form och flera intressanta projekt är på gång inom detta programmet, där design kan ha en viktig roll. Designregion Småland var med initialt när man tog fram varumärkesplattformen för detta program.

Regeringen har gett landshövdingarna i Kalmar- och Kronobergs län i uppdrag att komma med förslag på hur man kan stärka och utveckla Glasriket. SVID kommer att genomföra en del satsningar inom detta uppdrag.

3 Syfte

Att konsolidera och utveckla Designregion Småland genom att:

- Utveckla nya strategiska allianser mellan de ingående kommunerna
- Öka designkompetensen och insikten av designs betydelse i regionen. Med designkompetens menas både kompetens att använda design som process på ett relevant sätt och att designerns metodik är utvecklad och anpassad till regionens potential.
- Utveckling av klusterinitiativ inom entreprenörskap och design
- Förstärkt och utvecklad samverkan i ett tydligt Tripel Helix perspektiv

Under projektets gång har samarbetet ökat mellan de ingående kommunerna och dess projektledare. Det första året handlade det mest om att komma överens om gemensamma teman på frukostmötena och därigenom vara mer kostnadseffektiva vad gäller föreläsararvode. Under den senare delen av projektet genomfördes gemensamma workshops. Projektledarna från de olika kommunerna har varit generösa mot varandra när det gällde tips och idéer och stöttade också varandra i genomförandefasen.

Genom de workshops som genomförts har projektet arbetat fram en lyckosam metod för kunskapsöverföring mellan designer och företag. Denna har dokumenterats som en liten handbok. Resultaten har varit tydliga. Efter varje workshop har flera designföretag fått uppdrag hos medverkande företag.

Redan i början av projektet uppstod två nya nätverk i Sävsjö. Dels ett för små livsmedels-producenter, som ett resultat av ett frukostmöte kring förpackningsdesign. Dels ett nätverk av småhusfabrikanter, inför medverkan i Designers Saturday 2011. Dessa nätverk har träffats och utvecklats under hela projektperioden.

Samarbetet med Linnéuniversitetet vid projektets uppstart hade svårt för att hitta sina former. Detta till stor del på grund av personalförändringar på universitetet. I samband med workshoparna har vi fått ett mycket bra samarbete med designprogrammen och samverkan har förstärkts och utvecklats under senare delen av projektet.

4 Mål

- "Designregion Småland" är ett känt begrepp.
- Etablerat nätverksarbete inom design mellan företag, högskolor/universitet och deltagande kommuner
- Etablering av 10 designkonsultföretag i regionen under projektperioden.
- 20 nya affärsrelationer/samarbetsprojekt mellan företag i Designregion Småland

För att kunna mäta vårt första mål – "Designregion Småland" är ett känt begrepp, har vi beställt en slututvärdering från Linnéuniversitetet. Enligt utvärderaren är Designregion Småland mest känt regionalt i Småland. Själva har vi kunnat konstatera att vi under senare delen av projekttiden fått fler och fler propåer och önskemål både nationellt och internationellt om samverkan.

Genom workshoparna har vi fått igång det nätverksarbete inom design som vi önskade få till stånd mellan företag, högskolor/universitetet och deltagande kommuner. Det finns också en stark önskan från de deltagande kommunerna och regionförbunden att bibehålla och utveckla det nätverksarbete som utvecklats under projekttiden. En arbetsgrupp har fått i uppdrag att se på möjligheterna för att hitta resurser för en fortsättning och en utveckling av nätverket.

Under projekttiden har 8 nya designkonsultföretag startat i regionen. Detta trots att nyföretagandet i allmänhet sjunkit under samma period.

Under projekttiden har 19 nya affärsrelationer/samarbetsprojekt startat mellan designföretag och företag i regionen. Mycket som en följd av de workshopar som genomförts. Av dessa har 6 slutförts.

5 Projektets målgrupp

Projektets målgrupp är designintensiva företag och företag med potential att öka lönsamhet med ny design. Den andra målgruppen är designer och blivande designer i regionen samt beslutsfattare inom offentlig verksamhet. Den stora grupp som projektet nått är de företag som har potential att öka sin lönsamhet med ny design. Här hoppas vi på fortsatt gott samarbete mellan företagen och designföretagen. Ett av de första företag som hörde av sig till projektet och ville delta var AB Gustaf Kährs i Nybro. Detta resulterade i en utmaning från företaget till designer på Möbelmässan, de

som antog utmaningen bjöds in till ett studiebesök med en workshop i Nybro. Sju designer deltog. Därpå följde en tävling om bästa golvförslag och vinnare utsågs på Möbelriksdagen 2012. Workshopen och tävlingen har inte belastat Designregion Smålands projekt. Däremot har projektledaren i Nybro hjälpt företaget ansöka om andra medel för att kunna genomföra projektet och även stöttat företaget under hela processen. Ett annat företag som rönt framgångar genom projektets försorg är Hässle Trä AB i Lessebo. Företaget medverkade i Workshop Trädgård 2011/2012 och fick då kontakt med designern Johanna Strand som designade en ny utemöbel för företaget. Denna visades upp på utställningen Nordiska Trädgårdar och företaget har beslutat att själva ha en monter på samma mässa 2013.

Projektet har besökt de designintensiva företagen i regionen och informerat om projektet. Flera företag har medverkat vid våra frukost/lunchmöten som föreläsare eller deltagare. Inför Möbelriksdagen 2013 utlyste projektet en utmärkelse "Årets bästa designstrategi". Till denna utmärkelse nominerades 22 företag. Vinnare blev Byarums Bruk AB i Vaggeryd.

6 Projektorganisation

Projektägare och ytterst ansvarig mot finansiärer är SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign. En styrgrupp formerades. Styrgruppen utsåg inom sig en arbetsgrupp bestående av tre personer.

Följande resurspersoner har funnits för projektets genomförande:

Projektstyrning/administration/koordination, SVID

- Anne Flyboo/Kaj Abbestam, chef för regionverksamheten på SVID, ordförande i styrgruppen
- Hjördis Nilsson-Gråberg, ekonomichef på SVID
- Gisela Mattisson, upphandlad av SVID och anställd på ALMI Företagspartner Kronoberg AB

Central projektledare

- Anders Wisth, VD för Möbelrikt AB, upphandlad av SVID

Projektledare Växjö/Lammhult

- Anna Sjödahl/Sofia Mårdh, Växjö kommun/Anders Wisth, Möbelrikt AB/Lammhult

Projektledare Värnamo

- Linda Lexell/Åza Rydén/Peter Elmhäll, Värnamo Näringsliv AB

Projektledare Sävsjö

- Rolf Elghag/Helena Gill, Sävsjö Näringslivs AB

Projektledare Nybro

- Jonny Andersson, Nybro kommun, Nybro företagsgrupp

Projektledare Lessebo

- Helen Karlsson, Lessebo kommun

Konsultjänster (designkonsulter, webb- och grafiska tjänster)

Projektets arbetsgrupp och ledning har bestått av

- Ekonomi, Hjördis Nilsson-Gråberg, SVID, Stockholm
- Projektkoordinering/projektadministration upphandling se ovan
- Central projektledare upphandling se ovan
- Kommunala projektledare från respektive kommun se ovan
- Doktorand Fredrik Sandberg, Linnéuniversitetet

De kommunala projektledarna har antingen haft god kunskap om respektive kommuns näringsliv eller uttalade spetsområden som t ex design. Projektledningsmöten har skett månadsvis. Däremellan har kontakter skett via mail och telefon. Vår ambition att ha telebildskonferenser fick vi aldrig att fungera. För att skapa och bygga förtroende för varandra måste man träffas. Projektledningen har haft 27 protokollförda möten under projekttiden.

6.1 Projektets styrgrupp

Representanter ifrån finansiärerna (deltagande kommuner och regionförbund), högskola/universitet samt projektägaren. Planen var att styrgruppen skulle sammanträda 4 ggr/år. Redan vid första styrgruppsmötet beslutades att dra ner detta till 3 ggr/år. Styrgruppen har träffats 10 gånger under projekttiden

Den finansiering som kommunerna och akademien lagt i annat än kontanter är den tid som dessa finansiärers representanter lagt i bl a styrgruppsarbetet samt medverkan vid projektets olika aktiviteter. Det blev också en hel del avstämningar med de kommunala projektledarna under projekttidens gång.

6.2 Referensgrupp

Vi valde att utse en referensgrupp för att säkerställa designhöjden på projektet. Till gruppen på sju personer knöt vi yrkesverksamma designer, ledare inom akademien och framgångsrika designintensiva företagare. Vår ambition var att gruppen skulle ha 2 möten per år. Vi hade tre stycken då hela gruppen närvarade och två mer informella möten under projekttiden.

7 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning

Projektets genomförande byggde på en mötesplatsmetodik som beskrivs nedan. Vissa av dessa mötesplatser existerar idag med ett lokalt fokus. En betydande idé med genomförandet av detta projekt var att använda de lokala initiativ som visat sig vara framgångsrika och använda dessa som modeller som breddas till att omfatta hela regionen. Behov fanns att skapa intressanta kontakt- och mötesplatser. Därför anordnades återkommande designträffar med föreläsningar och diskussioner som frukost/lunch- eller

kvällsmöten. Målgruppen var varu- och tjänsteproducerande företag, (inklusive designföretag = designkonsultföretag) och offentlig verksamhet. För att nå potentiella företag/aktörer som kan bidra till den regionala utvecklingen var planen att genomföra fyra frukostmöte per år och projektort. Vid dessa presenterades bl a projektets utvecklingsprocesser och företag/aktörer uppmanades att delta. Efter halva projektiden fann vi att vi inte nådde företagen med konkreta förslag på projekt genom dessa föreläsningar. Projektledarna i Lessebo och Nybro kommuner arbetade då fram en workshopsmodell som vi testade istället. Vi fann då att det var lättare att komma till konkreta uppdrag genom detta arbetssätt. Vi fick då godkänt av EU att göra en omfördelning i projektet från frukost/lunchmöten till fler workshops istället.

Metodiken för att genomföra projektet byggde på att skapa nya mötesplatser och utveckla befintliga, initiera samarbetsprojekt samt skapa mötesaktiviteter enligt aktivitetsbeskrivningen. Utifrån dessa möten och aktiviteter har många utvecklingsprojekt kommit till stånd. Vi vet utifrån de kontakter vi haft med medverkande företag att diskussioner pågår mellan några företag om samverkan. Det vi har kunnat konstatera är tydliga uppdrag mellan designföretag och de företag som medverkat i workshoparna.

Parallellt med dessa möten har företag besökts för att identifiera möjliga utvecklingsprojekt. Målet var att göra totalt 100 företagsbesök per år under projektperioden. Besöken har genomförts av projektledarna i respektive kommun och i vissa fall har även den centrale projektledaren och/eller designkonsulter deltagit. Under projektiden har 416 företag besökts, hos 337 unika företag, av dessa har 152 besökts mer än en gång. Av dessa har sedan 56 företag och 19 designföretag gått vidare i projekt.

Frukostmöten/workshops - företagsbesök

Identifierade och initierade utvecklingsprojekt

Ny samverkan och regional tillväxt och utveckling som skapar gemensam identitet

Det vi kan konstatera när det gäller så här långa och omfattande projekt är att det måste finnas en flexibilitet vad gäller arbetssätt och metoder för att på bästa sätt tillmötesgå företagens behov och skapa måluppfyllelse.

7.1 Genomförda aktiviteter

7.1.1 Nätverksskapande och gränsöverskridande

7.1.1.1 Benchmarking/erfarenhetsutbyte/kunskapsöverföring

Benchmarkingtermen används för både intern och extern jämförelse och analysverksamhet. I Designregion Småland finns en rad olika initiativ som har design som gemensam nämnare. För att undvika konkurrenssituationer och i stället förädla de olika initiativens intentioner är det nödvändigt att gemensamt lyfta blicken och se vår gemensamma övergripande vision som det viktigaste.

Ovanstående har inneburit att vi genomfört såväl ett internt benchmarking arbete för att identifiera varandras styrkor och svagheter samt ett externt arbete för att identifiera vår konkurrenskraft i ett omvärldsperspektiv. En viktig del i projektet har varit att projektledarna deltagit i varandras aktiviteter i största möjligaste mån. Detta för att dels lära känna varandra, men också de olika kommunernas näringsliv. Detta har lagt grunden för den samverkan som skett under projektets gång.

Flera av projektets projektledare har deltagit i det designmingel som årligen arrangeras på residenset i Växjö till vilket de flesta designaktiva personerna/aktiviteterna bjuds in att delta. Projektet har vid dessa tillfällen fått möjlighet att presentera vad som varit på gång. Flera av projektets projektledare har också deltagit i den årligen genomförda Möbelriksdagen i Lammhult. Vid dessa tillfällen har projektets status redovisats och projektledarna har haft möjlighet att nätverka med andra designinitiativ och designintresserade personer. Projektet har presenterats och medverkat i Möbelriksdagens monter på Möbelmässan i Älvsjö under de tre år projektet genomförts.

Under projektets gång har projektledningen blivit inbjudna att delta i flera olika projekt/initiativ för att bidra med designkompetens och nätverk.

Nätverk för hustillverkare – projektledaren i Sävsjö för Designregion Småland har blivit den som fått uppdraget att hålla samman ett 10-tal husföretag som är intresserade av att samverka kring olika uppdrag. Under slutet av 2012 har man gått vidare för att formera ett "Husrike". Designregion Småland har arrangerat träffar med studenter från Linnéuniversitetets grafiska utbildning i Kalmar och en grafisk profil har mejslats ut. En kurs i storytelling har också genomförts som en del i varumärkesbyggandet.

Nätverk för livsmedelsproducenter – efter frukostmötet i Sävsjö på temat förpackningsdesign, fanns ett önskemål hos 8 livsmedelsproducenter om att bilda ett livsmedelsnätverk. Önskemål fanns om att göra en studieresa till Italien för att hämta inspiration därifrån. Projektledaren för Designregion Småland var då behjälplig med att hitta finansiering via Hushållningssällskapet och EEN, Enterprise Europe Network för att kunna genomföra denna resa. Några av medlemmarna deltog även i "Resan till

Alimentaria”. Nätverket har fortsatt att stärkas och utvecklas under projekttiden. Bland annat har man storsatsat på den stora julmarknaden årligen, då man erbjuder företag i kommunen att köpa personaljulklapp i form av en korg med produkter från nätverkets samtliga medlemmar. Stort intresse finns också från Växjö kommun och Lessebo kommun när det gäller att koppla matupplevelse med turism.

LRF – projektledaren för LRF:s projekt ”Resan till Alimentaria” kontaktade Designregion Smålands projektledare i Sävsjö, för att höra på vilket sätt design skulle kunna komma in och stärka deltagarna i matmässan i Barcelona. Designregion Småland tillförde kundskap om förpacknings- och monterdesign samt varumärkesbyggande.

Designinitiativ i Värnamo kommun – ett antal möten har skett med projektledningen i Värnamo för Designregion Småland och olika kommunala och privata verksamheter för att få en överblick över de designinitiativ som finns i kommunen för att kunna stödja varandra.

Design med Omtanke DMO – ett intressant projekt som genomförts under 10 års tid i Västra Götaland med inriktning mot offentlig verksamhet bjöds in till ett möte den 18 okt 2010 i Lammhult för att presentera sitt resultat för intresserade företagsledare, politiker och offentliga tjänstemän. Intresse skapades för att genomföra något liknande i regionen. Två projektledare från Designregion Småland deltog i DMOs stora avslutningskonferens i Göteborg den 15 november 2010. Designregion Småland har därefter anordnat tre informationsmöten 13 och 14 oktober 2011 samt 30 augusti 2012 samt två workshops för att ytterligare befästa detta intresse för metodiken. Intresse finns att till den nya strukturfondsperioden ta fram en gemensam ansökan om ett regionalt projekt med inriktning på Design med Omtanke.

Kulturella och kreativa näringar – projektledningen har under projekttiden haft diskussioner med regionförbunden i Kalmar-, Kronobergs- och Jönköpings län om samverkan vad gäller projekt med inriktning mot kulturella och kreativa näringar. I Kalmar resulterade detta i en designkonferens i samarbete med Sveriges Designer och Design i Glasriket, i Kronobergs län resulterade det i projektet C´red Centrum för Redesign – mötesplats för design och i Jönköpings län en förstudie gällande etablering av ett Konceptkontor för produktutveckling och design.

AHA-konferens i Älmhult, avslutning på KRUT projektet och Generator 2010 i Piteå – en av projektledarna deltog i dessa konferenser.

Nationalpark Åsnen – projektet har bidragit med att förmedla föredragshållare gällande destinationsdesign till detta projekt. En ansökan har beviljats av Leader Linné för det fortsatta arbetet. Strömbergshyttan – projektledaren från Lessebo kommun har deltagit i visionsarbetet för Strömbergshyttan.

Designers Saturday – en stor satsning 2011 som involverade både Lammhult, Värnamo och Sävsjö kommuner. Aktiviteten gav designintensiva företag möjlighet att visa upp sig. Flera intressanta samarbeten skedde bl a visade trapp- och golvtillverkare sina produkter i de husutställningar som skedde i Sävsjö. En samverkan arrangerad av projektledarna i Sävsjö och Nybro kommuner. Upplägget i Värnamo hade inspirerats av den studieresa man gjort till Designers Saturday i Langenthal, Schweiz hösten 2010. Den 6 oktober 2011 besökte så projektledaren för Designers Saturday i Langenthal Lammhult och talade på ett frukostmöte i Designregion Smålands regi.

Design i Glasriket – initialt var tanken att utveckla Pukeberg med ett evenemang i samband med Designers Saturday i Lammhult – Designers Saturday Extended. Efter en del förankringsarbete enades Glasrikeskommunerna om att lägga ett evenemang på hösten istället och ansökte om Leaderpengar för Design i Glasriket. Detta genomfördes för första gången i september 2012. Sveriges Designer - arrangerade en designkonferens i nära anslutning till detta evenemang. Designregion Småland medverkade som medarrangör till denna konferens.

Formens Hus – under 2011/2012 pågick diskussioner mellan Formens Hus i Hällefors och Möbelriket AB om att flytta Formens Hus verksamhet och FIDU-utbildningen (Förberedande Industridesignutbildning) till Småland. Flera möten med politiker och företrädare för stiftelsen Formens Hus genomfördes och studieresor gjordes till Lammhult av bl a lärare och elever på FIDU-utbildningen. Diskussioner fördes också med Folkets Hus i Lammhult om en gemensam lokalisering av Formens Folkets Hus. Det blev inte något av dessa planer. En fördjupad dialog har förts med Hällefors kommun och Måltidsriket i samband med det planerade samarbetet kring Formens Hus. Måltidsriket är ett kluster av livmedeltillverkare som ser direkta kopplingar till det designarbete som bedrivits inom Designregion Småland.

Visionsarbete för Lammhult – Växjö kommuns projektledare har varit mycket aktiv i de diskussioner som förts under projektperioden när det gäller det visionsarbete som pågår för orten Lammhult.

Tibro/INREDIA – i samband med Möbelmässan i Milano 2011 fördes diskussioner med företrädare från Tibro om samverkan med det planerade design- och inredningscentrat INREDIA. Diskussionerna förs fortfarande bl a utifrån perspektivet att synas gemensamt på internationella arenor. Att importera för att exportera – en exportstrategi för inredningssektorn i södra Sverige. Ett initiativ för att stärka designexporten inom inredningssektorn har fortsatt att utvecklas av den centrale projektledaren. Syftet är att knyta en grupp av designintensiva företag samman i en gemensam exportstrategi. På detta sätt konsolideras designregionen i södra Sverige i allmänhet och Småland i synnerhet.

Högskolan Höglandet och Nässjö Lärcenter - har visat intresse av samverkan med Designregion Småland.

Eksjö – Initiativ tagna av Eksjö kommun som har stärkt och stött Designregion Smålands verksamhet: Dialog – Småländsk Design i personligt urval, designutställning på Eksjö Museum. Branschdag i Digital Design – Stefan Ytterborn POC och Lars Ericsson Electrolux. Designing the Future – designseminarium i Eksjö i samarbete med Möbelriket. Vizualisation Park – satsning på unga entreprenörer inom visualisering. Tunga Fordon – klustersamarbete inom digital design – formbestämning.

Almedalsveckan - Designregion Småland har årligen medverkat på Almedalsveckan. Tillsammans med Designstudion GRASP på Gotland har man genomfört ett par seminarier med inriktning på samverkan kring design.

Huseby Bruk – Växjö kommuns projektledare ingår i utvecklingsgruppen för Huseby Bruk. Tanken är att precis som i arbetet med Nationalparken Destination Åsnen arbeta med destinationsdesign för Huseby Bruk.

Gummifabriken och Vandalorum – en förstudie har genomförts för etablering av ett Konceptkontor för produktutveckling och design. Förstudien genomfördes i samarbete med Vandalorum och Gummifabriken.

Expandera och Expandera XL – i samband med förstudien för Konceptkontor inbjöds representanter från det Skåne/Blekinge baserade SVID projektet Expandera och Expandera XL till ett projektledarmöte för att dela med sig av sina erfarenheter. Projektledaren från Värnamo besökte också SVIDs kontor i Malmö för ytterligare benchmarking.

Aluminiumriket/Svenskt Aluminium – en propå från den svenske ambassadören på Island föranledde kontaktförmedling mellan isländska designern och Svenskt Aluminium. En ansökan gjordes av Svenskt Aluminium till Nordisk Innovationsfond och medel beviljades. Målsättningen var att nya produkter skulle tas fram i samarbete mellan isländska designern och aluminiumföretag. Island är dåliga på att förädla aluminiumet varför designerna skulle besöka Sverige och se hur de svenska företagen arbetar. Designregion Småland var värd för projektgruppen vid ett studiebesök i Lammhult. Studiebesök gjordes också på företaget på orten den 25 april 2012.

Småländsk trästrategi – de tre regionförbunden i Småland har utarbetat en strategi för träindustrin i landskapet. Inom ramen för denna strategi är design ett prioriterat område. Den centrale projektledaren för Designregion Småland har haft flera möten och arbetat aktivt i utvecklingen av designinnehållet i den del av strategin som handlar om kommunikation. Designregion Småland har också varit involverad i arbetet med att utforma en grafisk profil för programmet. En fördjupad diskussion förs mellan Möbelriket AB, Nässjö Träcentrum och Virserums Konsthall.

Smålands kulturfestival – den centrale projektledaren har varit behjälplig med konceptutveckling inom design då det gäller nya initiativ inom

kulturella och kreativa näringar såsom Smålands kulturfestival. Här har en designer från designerbanken fått ett formgivningsuppdrag inom webb och grafik för den aktuella festivalen.

Kriminalvården i Tidaholm – efterfrågade ett möte för att se på möjligheterna till samverkan inom design och produktutveckling. Centrale projektledaren besökte anstalten i Tidaholm för diskussion.

ELMIA Garden – i samband med planeringen för workshopen "Utemiljö" togs kontakt med ELMIA Garden, som var mycket generös med både lokal och inträde för medverkande designföretag. ELMIA Garden vill gärna se några av de produktidéer som kommer fram efter workshopen vid nästa års ELMIA Garden.

ELMIA Subcontractor – ELMIA har även upplåtit monterryta under ELMIA Subcontractor för Designregion Smålands räkning. Denna mässan föll inte så väl ut resultatmässigt för projektet, men det var ändå viktigt att vara där.

Genom ovanstående aktivitetsredovisning anser vi att målet för denna rubrik: att genomföra ett 10-tal resor nationellt för erfarenhetsutbyte har uppnåtts. Vid aktiviteterna har minst 1 ibland 2 av projektledarna deltagit. Under projektet har samtliga projektledare deltagit i någon träff med annan aktör.

7.1.1.2 Internationalisering

Vid projektplaneringen räknade vi med att varje projektledare skulle delta i minst 2 internationella resor vardera under projekttiden. Syftet var att hitta nya partners, nätverk, showrooms och/eller samarbetspartners. Vi identifierade ganska snabbt viktiga internationella arenor för design. Möbelmässan i Milano, London Design Festival och Designers Saturday i Langenthal. Ett initiativ på en mindre plats där man har lyckats skapa internationell ryktbarhet genom sin konsekventa designstrategi. Detta evenemang lockar stora skaror av den målgrupp som även är Designregion Smålands.

Så gott som hela projektledningen var inbokade på att åka till Möbelmässan i Milano 2010, men endast en kom fram. Resterande blev kvar i Sverige på grund av ett askmoln som gjorde att allt flyg var inställt i en veckas tid. Däremot reste 8 från projektledningen till London Design Festival 23-26 september samma år. Syftet med resan var att undersöka på vilket sätt denna designmötesplats utvecklas samt bedöma potentialen för en utökad svensk närvaro på denna marknad. Genom ett flertal strategiska möten på bl a Svenska ambassaden klarnade bilden av komplexiteten i denna marknad.

Under hösten besökte den centrale projektledaren och projektledaren från Värnamo kommun Designers Saturday i Langenthal i Schweiz inför planeringen av Designers Saturday i Lammhult/Värnamo/Sävsjö 2011. Resan gav mycket konkreta uppslag och tankar inför framtida satsningar i regionen. Inför Designers Saturday 2012 besöktes Langenthal på nytt.

Denna gång medverkade förutom den centrale projektledaren, en representant från Linnéuniversitet samt en designföretagare med specialinriktning på upplevelsedesign.

Projektledaren från Sävsjö har deltagit i en studieresa till ett matkluster i Italien samt medverkat vid resa till matmässan Alimentaria i Barcelona. Dessa båda resor har inte belastat projektet ekonomiskt, men tid har lagts i projektet för att tillföra designkompetens för båda grupperna.

Ett miljövänligt pulverlackeringsföretag från Island har under projektperioden etablerat sig i Lammhult. Denna etablering kom till stånd p g a att de sökt en etableringsort i direkt närhet till möbel- och designintensiv produktion.

Den 28 mars 2011 inbjöds framstående inredningsföretag från södra Sverige till ett seminarium om klustersamverkan för export. Intresse finns hos 10-talet inredningsföretag att bilda ett gemensamt kluster för att öka samverkan för att bli starkare på den internationella marknaden. Till seminariet hade Designregion Småland bjudit in en internationellt erkänd klusterutvecklare Ifor Ffowcs-Williams. Arbetet med att formera detta kluster och hitta samverkansformerna och aktiviteter för - Att importera för att exportera – pågår fortfarande.

Ett annat konkret internationaliseringsspår är den invit som Designregion Småland fått från Island. Den svenske ambassadören Anders Ljunggren efterlyste en fortsättning på ett tidigare designsamarbete som genomförts mellan Möbeleriket och isländska designer. Den centrale projektledaren besökte så Rejkavik på en officiell inbjudan från ambassaden. Syftet var att undersöka möjligheten till fördjupat samarbete. Intresset för samverkan var påtagligt. Då inriktningen på det framtida projektet rörde sig om förädling av aluminium förmedlade Designregion Småland kontakt med Svenskt Aluminium som ansökte om medel från Nordisk Innovationsfond för genomförande av projektet. Den 25 april 2012 stod Desingregion Småland värd för projektdeltagarna när dessa besökte Lammhult och företaget i Lammhult med omnejd.

Under 2011 besökte endast den centrale projektledaren Möbelmässan i Milano. Till samma mässa 2012 reste den centrale projektledaren och projektkoordinatören. Projektledningen undersökte möjligheten genom flertalet möten att arrangera en svensk designpaviljong med Smålandsfokus under 2013. Det blev ett samarbete mellan Möbeleriket, Föreningen Svensk Form, Svenska Institutet och Business Sweden med Sverigefokus.

Vid projektstart hade vi budgeterat med att samtliga projektledare skulle medverka vid minst 2 internationella resor vardera under projekttiden. Då det varit en del personalombyte och sjukskrivningar har inte varje projektledare varit på vars 2 resor. Lessebo kommuns, Nybro kommuns projektledare samt projektkoordinatören har endast deltagit på en resa var.

7.1.2 Identitets- och varumärkesbyggande

7.1.2.1 Mässaktiviteter

Projektet lanserades på Möbelmässan i Älvsjö 9-13 februari 2010 och fick genast en nationell spridning genom en intervju i Dagens Industri med den centrale projektledaren. Möbelmässan är Skandinaviens och Norra Europas största och mest betydande mötesplats för design. Projektet har under samtliga tre år varit representerat i Möbelrikets monter på Möbelmässan. Projektet har också varit synligt i samband med Designers Saturday 2010 och 2011.

Efter Workshop Trädgård beslutades att vi skulle visa upp vårt projekt och vår arbetsmetod, samtidigt som vi gjorde mer behovsanalyser, på mässan Nordiska Trädgårdar 12-13 april 2012. Tack vare de upparbetade och långvariga relationerna med Stockholmsmässan har projektet presenterats vid dessa arenor utan nämnvärda kostnader. Ett fiktivt designkontor byggdes upp och mässbesökarna fick komma och diskutera behov de såg i och omkring trädgård. Mässan var mycket välbesökt (drygt 57.000) och gav många nya intressanta kontakter för de medverkande designföretagen (3 stycken).

Mässan gav mersmak och därför gjordes ett nytt försök med att vara med på Hem & Villa mässan 10-14 oktober 2012. Fem designföretag deltog.

Dessa fick bort emot 133 kontakter och 20 "leads" 10 från företag och 10 från privatpersoner. Projektet deltog också vid ELMIA Subcontractor i Jönköping den 6-9 november 2012. Trots mycket bearbetning och utskick till utställande underleverantörer blev inte utfallet så bra. Vid uppföljning kan vi konstatera att utställarna hade fullt upp med sin egen medverkan på mässan. Designregion Småland deltog även i den nya satsningen på ELMIA – Innovationstorget – med en föreläsning om design för underleverantörer. Projektet hade anlitat Patrik Westerlund från Shift Design & Strategy som föreläsare.

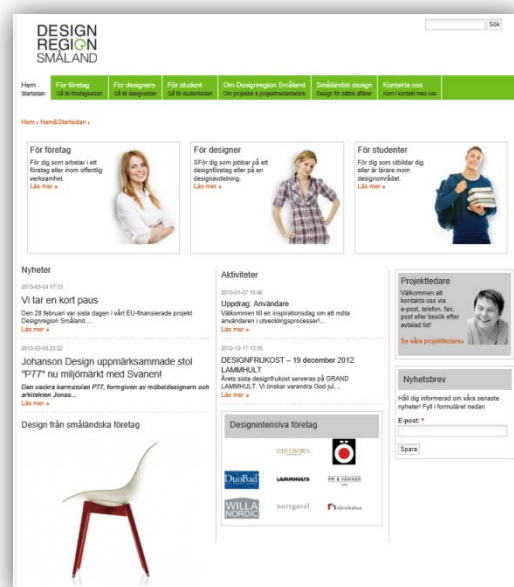

Syftet med att visa upp projektet på mässor har varit att knyta kontakt med potentiella intressenter i form av privatpersoner, företag och organisationer. *Genom ovanstående redovisning anser vi att vi nått målet att visa projektet vid 3 mässor under projektperioden.*

7.1.2.2 Information och spridning av resultat

Den viktigaste informationskällan för projektet har varit vår webbplats. Upphandling skedde därför omgående efter projektstart och webbplatsen lanserades 1 mars genom bl a en helsidesannons i tidningen Form. Webbplatsen har därefter omarbetats efter halva projekttiden för att mer vara anpassad till våra målgrupper. Det är genom webbplatsen, www.designregionsmaland.se, all extern kommunikation skett. Inbjudningar till aktiviteter har legat där, men även skickats ut genom respektive kommuns försorg. Projektet har inte haft någon budget för annonsering, därför har kommunernas upparbetade kanaler till företagen varit viktiga.

En grafisk profil togs fram inför arbetet med webbplatsen. Denna grafiska profil har genomsyrat all skriven kommunikation inbjudningar, roll-ups, profilmaterial m m.

De kommunala projektledarna har informerat om projektet dels i sina nyhetsbrev, men också för sina styrelser/politiker. Vid uppstarten av projektet blev både den centrale projektledaren och projektkoordinatorn inbjudna att berätta om projektet vid flera olika möten. Det var Rotarymöten, företagsträffar, möten med politiker, invigningar av utställningar m m. Det skrevs också en hel del om projektet i regional massmedia. Därefter har projektet omnämnts i regional massmedia i samband med aktiviteter arrangerade av projektet. Vid våra träffar har vi självklart berättat om projektet och hänvisat till webbplatsen för mer information.

En kommunikationsplan har också utarbetats som stöd för projektet. Projektet har presenterats på flertalet möten arrangerade av andra under projekttiden. Vi anser därför att projektet uppfyllt målet att delta i 2 seminarier arrangerade av andra för att informera om Designregion Småland.

7.1.3 Design som verktyg för företagsutveckling

7.1.3.1 Mötesaktiviteter

Projektet har presenterats vid den årligen återkommande Möbelriksdagen. Här har projektledningen haft möjlighet att nätverka med företagare och andra designinitiativ samt personer inom designsverige. Enligt projektplanen skulle 4 st frukostmöten/kvällsmöten/per år och projektort genomföras. Detta skulle medföra 60 frukost/lunch/kvällsmöten för hela projektperioden. Vi genomförde sammanlagt 51 stycken. Efter halva

projektperioden ansökte vi om en omfördelning vad gäller aktiviteter, från frukostmöten till workshops istället, då vi såg att frukostmötena inte gav de efterfrågade resultaten. Denna omfördelning godkändes av ERUF. Enligt budget skulle 3 workshops genomföras. Efter omfördelningen genomfördes istället 12 workshops. Sammantal har 1.692 personer deltagit på dessa möten.

Genomförda frukost/lunch/kvällsmöten:

Mötesaktiviteter 2010

- Nybro /Presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare och Jonny Andersson projektledare Nybro kommun för Designregion Småland, "Ny design-Nya material-Ny marknad", Niclas Hult, DuoBad AB, 19 mars 39 deltagare
- Värnamo/Presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland, "Strategisk design–mer än bara yta", Ola Stray, industridesigner, Straydesign, 26 mars, 25 deltagare
- Sävsjö/Presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland, "Design för att vara unik", Jesper Ståhl, industridesigner, Jesperdesign, "Vad lockar en ung formgivare från Stockholm till Småland", Karin Letterblad, designer, 29 april, 24 deltagare
- Hovmantorp (Lessebo kommun)/Presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland, "Varför design?", Gunnel Svensson, VD, BSweden Belysningsbolaget, Hörnells Svetshjälms, filmvisning, 12 maj, 23 deltagare
- Värnamo/"Green design", Anders Wisth projektledare för Green Design och central projektledare för Designregion Småland, "Hållbar utveckling", Gisela Mattisson, projektledare, SVID Stiftelsen Svensk Industridesign, 4 juni, 47 deltagare
- Växjö/Presentation av projektet, Anders Wisth central projektledare för Designregion Småland, "Skogen, ängarna, sjöarna – Småland, vår guldgruva av råvaror", Per Bengtsson, krögare, PM & Vänner, "En digital marknadsplats designas tillsammans med de som har kunskap och erfarenhet", Fredrik Sandberg, doktorand, Linnéuniversitetet, 8 juni, 24 deltagare
- Sävsjö/"Hur viktig är förpackningen?", Nina Kask, projektledare, Packaging Arena, "Syns du finns du", Tomas Svensson, kundtjänstansvarig Smurfit Kappa, 2 september, 20 deltagare
- Hovmantorp (Lessebo kommun)/"Välkommen till en grön värld", Gunnel Carlson från "Gröna Rum", 30 september (frukost), 32 deltagare
- Nybro/"Välkommen till en grön värld", Gunnel Carlson från "Gröna Rum", 30 september (lunch), 19 deltagare
- Sävsjö/"Välkommen till en grön värld", Gunnel Carlson från "Gröna Rum", 30 september (after work), 28 deltagare
- Värnamo/"Välkommen till en grön värld", Gunnel Carlson från "Gröna Rum", 1 oktober (frukost), 50 deltagare

- Lammhult (Växjö kommun) "Var med och skapa ett hållbart näringsliv", Design med Omtanke från Västra Götaland, 18 oktober 26 deltagare
- Nybro "Design – är det något för en underleverantör?", Patrik Westerlund, industridesigner, Shift Design & Strategy, 27 oktober, 24 deltagare
- Växjö/Design för besöksnäringen, Per Reinholtz och Kerstrin Ronnemark, arkitekt SIR/MSA, designer MSD, Reinholtz-Ronnemark Inredningsarkitekter HB, 16 november, 20 deltagare
- Värnamo "Design – är det något för en underleverantör?", Patrik Westerlund, industridesigner, Shift Design & Strategy, 3 december, 48 deltagare.
15 frukost/lunch/kvällsmöten med 449 deltagare

Mötesaktiviteter 2011

- Växjö/Exportseminarium, Ifor Ffowcs-Williams, klusterutvecklare (heldag) 28 mars, 12 deltagare
- Lessebo "Design – är det något för en underleverantör?", Patrik Westerlund, industridesigner, Shift Design & Strategy, 5 april (frukost), 14 deltagare
- Sävsjö "Design – är det något för en underleverantör?", Patrik Westerlund, industridesigner, Shift Design & Strategy, 5 april (lunch), 20 deltagare
- Värnamo/Varumärke (inbjudan gått ut via mail till speciellt utvalda inom kommunen), 26 maj (frukost), 14 deltagare
- Sävsjö "Skapa ökad tillväxt genom att jobba med ditt Varumärke", Irene Falkbrink Norrman, 26 maj (lunch), 30 deltagare
- Nybro "Skapa ökad tillväxt genom att jobba med ditt Varumärke", Irene Falkbrink Norrman, 27 maj, 46 deltagare
- Värnamo "Kommunikation om bildens, färgens och formens betydelse", MOPS Kommunikationsbyrå, 10 juni, 56 deltagare
- Sävsjö/Matnätverksmöte, Svenska Hamburgare AB, 15 juni, 24 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) "Formens hus till Möbelriket", Magnus Silfverhielm styrelseledamot i stiftelsen Formens hus och professor i design vid Linnéuniversitetet, "Ecocoating i Lammhult", Hjörtur Fjeldsted, Gunnlaugur Gestsson och Magnus Kristjansson "Gustavsberg - en mötesplats för kultur och näring", Birgitta Hansson f d näringslivschef Värmdö kommun, 30 augusti, 24 deltagare
- Växjö "Skapa ökad tillväxt genom att jobba med ditt Varumärke", Irene Falkbrink Norrman, 13 september, 17 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) "GBP Ergonomics i Lammhult", platschef Eddie Frey, SOFTWERK – Why apps?, VD Rüdiger Lincke, 27 september, 17 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun)/Kick Off för Designers Saturday 2012, "Langenthal – Designers Saturday" projektledare Sergio Caverio, 6 oktober, 31 deltagare

- Nybro/Design med Omtanke, Birgitta Nilsson, verksamhetsledare 13 oktober (frukost), 10 deltagare
- Sävsjö/Design med Omtanke (inbjudan gått ut via mail till utvalda inom kommunen), 14 oktober (lunch), 10 deltagare
- Nybro/"Howdy Cowboy, Falcon Crest, Made Here och Naturen Flyttar In. Har du spaning på de nya trenderna", Stefan Nilsson, Trendgruppen, 18 november, 49 deltagare
- Sävsjö/"Howdy Cowboy, Falcon Crest, Made Here och Naturen Flyttar In. Har du spaning på de nya trenderna", Stefan Nilsson, Trendgruppen, 19 november, 34 deltagare
- Sävsjö/"Orrefors historia", Nils-Erik "Pigge" Gustavsson, f d Nybro kommun, 19 november, 16 deltagare
- Sävsjö/Föreläsning av Erika Lagerbielke, designer för Orrefors, Gustavsberg och Kathea, professor i design vid Linnéuniversitetet, 19 november, 10 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun)/Designfrukost presentation av två designintensiva företag "Norrgavel – viktig spelare i Lammhult", Christer Olsson, marknadschef och Ljungsåsa AB – "Vår vision som underleverantör", Bengt Andersson, VD, 22 november, 16 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun)/Designfrukost" IKEA och Möbelriket – hur strategisk samverkan kan stärka Småland", Anna Rosenqvist, ansvarig Education IKEA, "FIDU – framgångsrik designutbildning till Lammhult", Marita Axelsson, rektor, "Arkitektbolaget – vår vision om ett centrum för byggnadskonst", Ola Malm och Eva Haraldsson, arkitekter, 20 december, 25 deltagare
20 frukost/lunch/kvällsmöten med 475 deltagare

Mötesaktiviteter 2012

- Lammhult (Växjö kommun)"/"Från Nice-Paris till Lammhult", Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland, "Linneaus Technical Center – nya utmaningar och möjligheter för företag med hjälp av forskning", Håkan Bard, Linnéuniversitetet, 22 februari, 41 deltagare
- Sävsjö/"Belysningsdesign – Människan och ljuset", Johan Röklander, Jönköpings kommuns belysningsplanerare, 13 mars (lunch), 27 deltagare
- Nybro/"Belysningsdesign – Människan och ljuset", Johan Röklander, Jönköpings kommuns belysningsplanerare, 20 mars (lunch), 21 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun), "Växjö kommun storsatsar på Lammhult", Bo Frank, kommunstyrelsens ordförande i Växjö kommun, "Värvning som väcker nyfikenhet – därför blev det Lammhults designgroup för mig" Lars Bülow, designchef, Lammhults Designgroup, "Grafisk design i Möbelriket – den lilla byrån med de stora möjligheterna", Kirsti Wennerholm, PICA FORM, 21 mars, 40 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) frukostmöte/studiebesök, "Småland varumärke och destination", Lena Stävmo, VD, AB Destination Småland, "Byggdesign i Lammhult – därför vill ledande

byggdesignvarumärken satsa mitt i Möbelriket”, Jonas Netterström, koncernchef, Inwido AB, ”Island + Småland = Sant! – nytt projekt som sammanför design och produktion inom aluminium”, Dag Holmgren professor i industridesign Jönköpings Tekniska Högskola/projektledare åt Svensk Aluminium, 25 april, 41 deltagare

- Gnosjö (Sävsjö kommun) ”En satsning på tidiga skeden ger hållbara lösningar”, Birgitta Nilsson, verksamhetsledare, Design med Omtanke, (lunch), 26 april, 15 deltagare
- Sävsjö ”Hur når jag mina kunder på internet?”, Jörgen Bödmar, VD, Designonline, 24 maj, 25 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) ”INREDIA-konkurrent eller kollega till Möbelriket”, Mattias Westelius, projektledare & Thomas Nilsson, VD, IDCAB, ”Trendrapport från Milano”, Stefan Nilsson, Trendgruppen, 23 maj, 42 deltagare
- Sävsjö/ ”Hur kommunicerar man på bästa sätt med sin hemsida?”, Tobias Svensén, Refined Design, 28 augusti, 18 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun)/ Presentation av 3 designintensiva företag, ”The Lammhults Story – att använda storytelling som en naturlig del i marknadsföring”, Ulrika Ståhl-Johansson, marknadschef, Lammhults Möbel, ”Abstracta – nyanställer och satsar för tillväxt – med nya produktionsvolymmer och etablering av bl a VOICE”, Thomas Samuelsson, VD, Abstracta, ”Norrgravel – förändringar för fortsatt utveckling”, Anders Williamsson, produktionschef, Norrgravel, 29 augusti, 26 deltagare
- Växjö ”En satsning på tidiga skeden ger hållbara lösningar”, Lena Drake Isaksson, Design med Omtanke, 30 augusti, 19 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) ”Designers Saturday, helg med potential – därför vill Sveriges ledande inredningsmagasin samverka med Möbelriket”, Anna Liljeberg, chefsredaktör, Hus& Hem, ”ALMI skapar förutsättningar för tillväxt – hur kan insatser hjälpa företag till utveckling på olika områden?”, Gisela Mattisson och David Brndusic, ALMI Företagspartner Kronoberg AB, 19 september, 21 deltagare
- Nybro/Design Action, designkonferens i samverkan med Sveriges Designer i anslutning till Design i Glasriket, 21 september, 140 deltagare (ej medräknade bland deltagarna i vår sammanställning)
- Tranås, designfrukost presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare för Designregion Småland, 17 oktober
- Lammhult (Växjö kommun) ”Smålands kulturfestival – ett stormöte mellan konst – design- musik m m”, Susanne Rydén, projektledare, ”Lammhults utveckling”, Sofia Mårdh, projektledare Designregion Småland/Växjö kommun, ”Kina möjligheternas marknad – Möbelrike i Kina – myt eller verklighet”, Sussie Atterday, projektledare, Social Design, 24 oktober, 14 deltagare
- Skillingaryd, designfrukost presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare för Designregion Småland, 14 november, 44 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) ”Experience Design – hur man skapar upplevelser av sina produkter”, Jan Carlklev, experiencedesigner,

"Innovativa aluminiumtytor för möbelindustrin – Ahlins i Habo skapar nya möjligheter för möbelproducenter", Petter Isaksson, Ahlins i Habo, "Att driva effektiva designprocesser – hur man kan förena effektivitet och kreativitet inom design och produktutveckling", Malin Ljungström, designkoordinator, "Design i Lammhult – ett framtidsprojekt för att forma orten med olika intressegrupper", Mia Berggren, projektledare Design Lammhult, 21 november, 17 deltagare

- Vetlanda, designfrukost presentation av projektet, Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland, 29 november, 25 deltagare
- Värnamo, Vandalorum/"Behöver näringslivet konsten", 7 december, 45 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun)"/"Coaching för träföretag – Träcentrum har inom Träregion Småland ett specialuppdrag att bistå företag, kom och lyssna på hur det kan påverka just ditt företag", Bodil Svensson, projektkoordinator, "Vandalorum – Designmötesplats med oanade möjligheter – hur ser visionerna ut och planeringen för en av Smålands främsta designmötesplatser 2013", Elna Svenle, chef, Vandalorum, 19 december, 20 deltagare
16 frukost/lunch/kvällsmöten med 417 deltagare + 4 utanför medverkande kommuner med 96 deltagare samt 1 designkonferens i samverkan med Sveriges Designer med 140 deltagare

Workshops

- Design- och Produktutvecklingsdag, Rörvik, Svensson & Linnér "Formpressning" (Sävsjö kommun), 18 mars 2011, 31 deltagare
- Nybro, AB Gustaf Kährs, 17-18 maj 2011, 15 deltagare
- Nybro/Lessebo, "Trädgården som spännande produktområde" Steg 1, 20 oktober 2011, 11 deltagare, Steg 2, 8 november 2011, 13 deltagare och Steg 3, 10 januari 2012, 22 deltagare.
- Värnamo, Vandalorum, "Konceptkontor", 7 mars 2012, 12 deltagare
- "Utmana framtidens fordon", PLS Flak & Skåp i Rydaholm (Värnamo kommun), 14 maj 2012, 12 deltagare
- Värnamo, "Kommunicera ditt varumärke", Tobias Svensén, universitetsadjunkt och programansvarig Reklam, grafisk design och visuell kommunikation vid Linnéuniversitetet, Ljusdesigner Johan Röklander, Jönköpings kommuns belysningsplanerare och Mikael Jansson, Mässguru NU-Gruppen, 22 maj 2012, 25 deltagare

- Värnamo, "Konceptkontor Region Jönköping", 19 juni 2012, 12 deltagare
- Lammhult (Växjö kommun) "Profilering Trästrategi Småland", 28 augusti 2012, 12 deltagare
- Sävsjö, Profilering Huskluster, 12-13 september 2012, 22 deltagare
- Sävsjö, Design med Omtanke, 4-5 oktober 2012, 8 deltagare
- Jönköping (Sävsjö och Värnamo kommuner), ELMIA Garden "Utemiljö", Steg 1: 17 oktober 2012, 15 deltagare, Vandalorum, Värnamo, Steg 2: 22 november 2012, 33 deltagare
- Nybro, Design med Omtanke, 11-12 februari 2013, 12 deltagare
12 workshops med 255 deltagare

Vid workshoparna har vi anlitat en doktorand från Linnéuniversitetet, Fredrik Sandberg, som tillsammans med några designstudenter väglett workshopsdeltagarna. Fredrik Sandberg ingår i ett forskningsprojekt vid Linnéuniversitetet som syftar till att vidareutveckla en metodik för ett kooperativt skapande av idéer där flera olika intressenter samarbetar. Metodiken lämpar sig både för designförslag av fysiska produkter såväl som tjänster. Metodiken har även dokumenterats av Linda Molander och bifogas med denna slutrapport (se bilaga 1). Workshoparna har resulterat i flera konkreta uppdrag från deltagande företag till de medverkande designföretagen.

Designregion Småland har genom workshoparna framför allt nått de företag som:

- inte arbetat med design tidigare eller
- företag som vågar tänka utanför ramarna och är beredda att prova nya grepp t ex genom att byta material, kombinera olika material
- kan tänkas vilja samarbeta med annat företag för att ta fram en ny produkt eller tjänst.

Under projektperioden har 51 frukost/lunch/kvällsmöten genomförts i de fem projektkommunerna med sammanlagt 1.341 deltagare. Budget för projektperioden var 60 mötesaktiviteter. Efter halva projektperioden omfördelade vi från frukostmöten till workshopar. Med tanke på att vi ändå genomfört mer än 50 mötesaktiviteter anser vi att vi uppnått det mål vi satte initialt. Därutöver har 4 möten skett i andra kommuner samt en stor designkonferens i samverkan med bl a Sveriges Designer.

Enligt budget skulle vi genomföra 3 workshops under hela projektperioden. Genom omfördelningen som gjordes i mitten av projektet gjordes en större satsning på workshops. Detta för att nå ett snabbare resultat ute i företagen. Sammanlagt genomfördes 12 workshops med sammanlagt 255 deltagare. Därigenom har vi nått 1.596 deltagare med våra aktiviteter, därtill kommer 96 personer som deltagit i de fyra aktiviteterna som skett utanför regionen. Sammanlagt 1.692 (697 kvinnor och 995 män). Budget för projektperioden låg på 500.

Företagsbesök – tillverkande företag

Under projekttiden hade vi budgeterat med att genomföra 300 företagsbesök fördelat på fyra projektledare och tre år. Under projekttiden har projektledarna genomfört följande antal företagsbesök:

- Lessebo kommun 48 företagsbesök
- Nybro kommun 42 företagsbesök
- Sävsjö kommun 99 företagsbesök
- Värnamo kommun 158 företagsbesök
- Växjö kommun 56 företagsbesök
- Annan kommun 13 företagsbesök

Sammanlagt har 416 företagsbesök har genomförts. 337 unika företag har besökts en gång (budget 300), 152 företag har besökts mer än en gång (budget 150), 56 företag och 19 designföretag har gått vidare i projekt (workshops) och av dessa har 19 affärsrelationer skapats (budget 20) av dessa har 6 slutförts.

7.1.3.2 Entreprenörs- och tjänsteskapande

Det har visat sig med stor tydlighet att affärsmannskapet är eftersatt inom den kreativa designindustrin. Det stora flertalet av designutbildningar som finns i Sverige har ett fokus på det kreativa arbetet och utbildningstiden medger inte utbildning i entreprenörskap. För oss i Småland är entreprenörskap och design två sidor av samma mynt. Entreprenörskap är skapande. Design är skapande. Design utan entreprenörskap kommer att sluta som konst. Entreprenörskap utan designprocess kommer att leda till ogenomtänkta affärskoncept och bristande innovationskraft.

För att stärka de regionala designföretagen i affärsmannskap har Designregion Småland genomfört 7 workshops (budget 6) på detta tema:

- Stena Recycling, 5 mars 2010, 22 deltagare
- Brittatorp, 7-8 maj 2010, 21 deltagare
- Lammhult 19-20 november 2010, 19 deltagare
- Rörvik 18 mars 2011 (i samband med workshop "Formpressning")
- Nybro (AB Gustaf Kährs) 17-18 maj 2011 (i samband med workshop)
- Nybro, 18 november 2011 (i samband med workshop Trädgård)
- Jönköping/Värnamo 17 oktober + 22 november 2012 (i samband med workshop Utemiljö)

Designregion Smålands mål har varit att fler och fler företag samt kommuner skall anamma en tydlig designmanagementstruktur (design som strategi). På detta sätt drar man attraktiv kompetens till regionen och det näringsliv som finns representerat. Målet har varit att stimulera unga designers till eget företagande med etablering i regionen. *Under projektperioden har 8 nya designföretag etablerats i regionen. Budget var 10, men då skall man ha i åtanke att under projektperioden har nyföretagandet i allmänhet gått ner.*

7.1.4 Tematisk utveckling och planering

Vid projektplaneringen hade vi förutspått vissa tematiska områden som vi såg var under diskussion i regionen. Dessa var Ljus och Hus, Det gemensamma rummet, Designprocessutveckling – interaktion design/tillverkning, Gamla material i nya tillämpningar, Digital design, Design inom tjänsteföretag, Designprocessen ur ett livscykelperspektiv, Trädgårdsdesign mot konsument och offentlig miljö. Vi fann ganska tidigt i projektet att det utkristalliserade sig fyra områden som vi ville fokusera på inom projektet:

- **Design för underleverantörer** – inom detta område har frukostmöten genomförts, förstudie kring etablering av ett Konceptkontor i regionen gjorts. Dessutom har vi medverkat med föreläsare och monter vid ELMIA Subcontractor
- **Design för mat och livsmedel** – inom detta område har frukostmöten genomförts på teman som förpackningsdesign, monterdesign (införmåt mässa i Barcelona), kurs i varumärkesbyggande har genomförts och ett nätverk av livsmedelsproducenter bildats
- **Design för trädgård** – inom detta område har frukostmöten och workshops genomförts. Dessutom har vi medverkat vid mässorna Nordiska Trädgårdar och Hem & Villa.
- **Design för hus-interiör-exteriör** – inom detta område har ett nätverk bildats av småhustillverkare, utställningar gjorts i samband med Designers Saturday 2012 i Lammhult, Värnamo och Sävsjö, workshops genomförts. Projektet har också medverkat på Hem & Villa mässan.

8 Indikatorer

Indikatorerna speglar projektets mål.

8.1 Generella indikatorer

Förväntade resultat av projektet

- 10 nystartade företag ägda av män/kvinnor med svensk bakgrund – *projektet uppnådde 8 nystartade företag. Av dessa har 4 startats av män respektive 4 av kvinnor. Viktigt att ha i åtanke är att under projektet gick nyföretagandet över lag ner i Sverige.*

- 2 nystartade företag ägda av män/kvinnor med utländsk bakgrund – resultat 0
- 3 nystartade företag med delat/mixat ägande – resultat 0

Projektledarna i varje kommun har under projekttiden haft kontakt med de nystartade företagen inför och under uppstarten.

Förväntade effekter av projektet

- 50 nya/skapade arbetstillfällen för män/kvinnor med svensk bakgrund
- 10 nya/skapade arbetstillfällen för män/kvinnor med utländsk bakgrund

Genom de workshops som genomförts inom ramen för projektet och de nystartade företagen har 27 nya arbetstillfällen skapats. 9 för kvinnor varav 2 med utländsk bakgrund och 18 för män varav 5 för män med utländsk bakgrund. När vi jämför dessa resultat med budgeterade effekter måste man också ha i åtanke att det varit lågkonjunktur och allmänt oroligt ekonomiskt läge för företagen under den tid som projektet varat. Siffrorna har följts upp genom telefonintervjuer med företagen.

8.2 Åtgärdsspecifika indikatorer för innovation och förnyelse

- Projekt för samverkan mellan näringsliv, högskola/universitet och annan offentlig verksamhet
Framförallt workshoparna har medfört samverkan mellan näringsliv och högskola/universitet. En doktorand med medföljande studenter har lett workshoparna. Vid några tillfällen har grupper av studenter varit engagerade för att hjälpa företag inom ett specifikt område som t ex när studenter från designprogrammet med grafisk inriktning i Kalmar genomförde en workshop tillsammans med husnätverket i Sävsjö. Informationsmötena och workshoparna kring Design med Omtanke har framför allt riktat sig till politiker och tjänstemän inom offentlig verksamhet.
- Företag som medverkar i projekt som syftar till samverkan mellan näringsliv, högskola/universitet och annan offentlig verksamhet (50 företag)
Av de företag som vi besökt har 75 företag gått vidare och medverkat vid någon utav våra workshops.
- Män/Kvinnor som medverkar i projekt för samverkan mellan näringsliv, högskola/universitet och annan offentlig verksamhet (100M+100Kv=200 personer)
Sammanlagt har 697 kvinnor och 995 män medverkat vid våra mötesaktiviteter. Vid några utav våra frukost/lunch/kvällsmöten har representanter från högskola/universitet varit föredragande.

Projektets centrala aktiviteter har handlat om att designprocessen i företagen ska utvecklas genom möten och aktiviteter mellan företag och akademi. Därav valet av de åtgärdsspecifika indikatorerna

9 Horisontella kriterier

Projektets deltagare har hela tiden haft de horisontella kriterierna jämställdhet, miljö, integration och mångfald för ögonen och arbetat för att balansera dessa i genomförandets alla faser med avsikten att bidra till hållbar samhällsutveckling.

Jämställdheten har beaktats vid tillsättandet av projektanställda. Antalet kvinnor och män har följts upp vid varje delrapport. Styrgrupp och referensgrupp har ställts samman med tanke på en jämn könsfördelning. Vid alla frukostmöten, workshops och liknande arrangemang har antalet deltagare registrerats. Det har varit en ganska jämn könsfördelning inom den akademiska världen, både avseende personal och studenter, med liten övervikt för kvinnor. Inom näringslivet hade vi förväntat oss övervägande män, vilket också visade sig i resultatet. Den mansdominerade tillverkningsindustrin har därför fått en positiv påverkan vid kontakterna med den akademiska världen. Jämställdhet har inte varit lika lätt att beakta när det gäller val av föreläsare och inhyrda konsulter.

Integration och mångfald vi antog vid starten att projektet skulle förstärka integration och mångfald. Detta mycket p g a att högskolor och universitet i regionen har internationella kontakter vilket indirekt kunde påverka projektets målgrupp i en positiv riktning. Andelen utländska studenter är hög. Nu hade projektet initialt haft svårt att få till samarbetet med Designprogrammen på Linneuniversitetet p g a flera personalbyten på universitetet. Det visade sig också att vårt antagande att det var stor mångfald bland lärare och studenter inte stämde. Då projektet i huvudsak nått den traditionella tillverkningsindustrin där mångfald bland företagsledarna inte är så stor har projektet dessvärre inte nått så många utlandsfödda som vi hoppats. Det har inte heller varit lätt att hitta föredragshållare med utländsk bakgrund. Det har framför allt varit vid designkonferensen Design Action som vi haft internationella föreläsare.

Miljöaspekterna har en framskjutande roll inom allt designarbete. Vi har i projektet inte uttryckligen arbetat med att lyfta fram miljöaspekterna. Den moderna designprocessen har i sig ett hållbarhetstänkande. Linnéuniversitetets designutbildningar är uttalat inriktade på hållbar utveckling. Många företag i målgruppen bearbetar trä, vilket i sig är positivt ur ett hållbarhetsperspektiv. Andra företag finns inom glas och metall, vilket inte självklart är miljömässigt bra. Genom att tillföra nyutbildade designers med en metodik som har hållbar utveckling som grund har vi tillfört miljöaspekterna i workshoparna i hopp om att dessa kommer att integreras i designprocessen på ett sätt som blir relevant för regionen och för företagen.

9.1 Rapportering

Delrapporter har lämnats in till finansörerna var fjärde månad. Ansökan om utbetalning och rekvisition har anpassats till det. Administration och ekonomiska rutiner har pågått kontinuerligt under hela projektiden samt ett par månader efter faktiskt projekt slut.

10 Uppnådda resultat i förhållande till ansökan

Ett syfte med projektet var att konkretisera en vision av vad Designregion Småland ska vara 2020. Vi ville sätta Småland på kartan som en region där design har en viktig och framträdande roll både inom näringslivet och i offentlig verksamhet. Vi ville också visa unga designföretag att det finns en marknad för deras kompetens i regionen, men också många företag med för designer viktiga kunskaper och kompetenser. Vi ser att vi bara börjat denna resa.

Andra initiativ har under vår projektperiod startats med en vision om att stärka samverkan i Småland. Partnerskap för Småland har liksom Designregion Småland gått samman över länsgränserna och arbetat fram ett gemensamt varumärke för regionen. Design har i dessa sammanhang lyfts fram som en viktig attraktionskraft.

De tre regionförbunden i Småland har också gått samman och skapat ett program för träbranschen – Trästrategi för Småland. Inom ramen för detta program kommer många olika initiativ och aktiviteter att skapas för att stärka branschen. Design kan här vara en stor tillgång.

Glasrikesuppdraget omfattar fyra kommuner, två i Kronobergs län och två i Kalmar län. Designprocessen kan vara ett stöd i det kommande utvecklingsarbetet som måste göras inom detta uppdrag.

När det gäller övriga uppsatta mål för projektet har vi i vissa fall överträffat dessa, i vissa fall inte nått ända fram:

Övergripande mål enligt ansökan och beslut

- Projektet ska etablera nätverksarbete inom design mellan företag, högskolor/universitet och deltagande kommuner: *Enligt utvärderingen och medverkande aktörers kommentarer (se nedan) har detta skett.*
- Etablering av 10 designkonsultföretag i regionen under projektperioden: *Vi uppnådde 8 nya företag varav 4 startats av kvinnor och 4 av män. Dock inga med utländsk bakgrund ej heller något med mixat ägande.*
- 20 nya affärsrelationer/samarbetsprojekt skall uppstå mellan företag i Designregion Småland: *Enligt uppgift har 19 nya affärsrelationer/samarbetsprojekt uppstått mellan företag och designföretag. Vi vet att det pågår flera diskussioner mellan medverkande företag, men om det landat i konkreta projekt har vi inte fått klarhet i.*
- Designregion Småland är ett känt begrepp: *Utvärderingen visar att Designregion Småland mest är känt regionalt, mindre känt nationellt och internationellt. Dock har vi märkt under senare delen av projektet att vi fått många propåer om samverkan från andra aktörer både nationellt och internationellt.*

- Nya arbetstillfällen 50/25 kvinnor och 25 män: *Vi har under projekttiden uppnått 28/9 kvinnor och 18 män.*
- Antal nystartade företag 10/5 kvinnor och 5 män: *Vi nådde 8 nystartade företag 4 kvinnor och 4 män.*
- Mixat ägande 3: Vi lyckades inte där det blev 0.
- Antal företagsbesök under projekttiden 300 varav 150 mer än en gång: *Vi gjorde 416 företagsbesök under projekttiden hos 337 unika företag varav 152 besöktes mer än en gång.*
- Medverkande företag i projektet 50 st: *Av de företag vi besökt har 75 gått vidare i djupare insats.*
- Antal deltagare i projektet 200 personer/100 kvinnor och 100 män: *Vi hade 1.692 deltagare på våra aktiviteter varav 697 kvinnor och 995 män.*

10.1 Resultat efter projektperioden

Möbelriket har stärkt sitt varumärke och fått en ökad kontaktyta med det omgivande samhället och industrin. Flera designintensiva regioner och initiativ har fördjupat sin relation med Möbelriket under projekttiden. Dels medverkade Borås Marketplace och Material Connexion i 2013 års Möbelriksdag. Detta som en följd av relationsbyggande och nätverksarbete under 2012. För Pukebergs del pågår förändringar som vi inom projektet inte kan styra över framför allt när det gäller designutbildningens framtid. Samarbetet med högskolor och universitet har ökat markant mellan dessa noder och även de övriga medverkande kommunerna. Genom workshopsarbetet har kontaktytorna mellan företag och designer ökat. Kunskapen om design har ökat hos regionens företag. Projektet har skapat en ökad designmedvetenhet i flera led.

10.2 Verksamhet efter projektperioden

Det finns ett antal nya designer som etablerat sig i regionen. Möbelriket har fått en bredare industriell bas och ökade kontakter med akademien. Internationella utbyten kommer att fortsätta. De kommunala näringslivsenheterna och bolagen som deltagit i projektet har etablerat ett bestående nätverk och önskan finns att driva vidare gemensamma intressen tillsammans. Detta vill man göra i mer strukturerad form som en ideell förening med en sammanhållande resurs. Projektledarna har under dessa tre åren fått stor kunskap om designprocessen och designens betydelse för tillväxt i företag och offentlig verksamhet. Kunskaper de kommer att ha med sig i sina kontakter framöver. De har blivit ambassadörer för design.

10.3 Förväntade effekter på sikt

Designregion Småland kommer efter några år att vara ett begrepp som attraherar kunder till företagen samt ökar intresset för arbetskraft och studerande att bosätta sig här. De medverkande kommunerna får en mer positiv befolkningsutveckling än vad annat skulle vara fallet.

11 Projektavgränsning

Syftet med projektet var inte att repetera insatser som gjorts av andra. De insatser som projektet genomfört har haft en tydlig och regional prägel. Erfarenheter och kunskap som upparbetats av företagskluster och andra initiativ har naturligtvis tagits tillvarata och erfarenhetsutbyte har skett i möjligaste mån. Geografiskt har insatserna begränsats till Småland. Detta projekt har haft en viss koppling till Gotland genom SVIDs ordinarie regionverksamhet och tidigare upparbetade kontakter genom Möbelriket.

Projektet har haft en tydlig inriktning på design och designprocessen som kraft för tillväxt hos företagen i regionen. Affärsutveckling, entreprenörskap och produktutveckling utan inslag av design har varit utanför projektets ram. Avgränsningen mot andra näringslivsinriktade projekt har varit att Designregion Småland helt lagt fokus på designområdet och den kreativa processen.

12 Koppling till det regionala näringslivet

För att tillvarata befintliga erfarenheter och undvika dubbelarbete inom det aktuella projektområdet har det varit viktigt för oss att samverka med för projektet betydelsefulla aktörer i regionen. Det är framförallt de organisationer som tidigare finns uppräknade under "Företagskluster och övergripande initiativ" samt regionens tre lärosäten.

Designutbildningarna i Pukeberg har ett nära samarbete med flera regionala företag. I Nybro finns även Nybro Företagsgrupp. Det är en medlemsorganisation som sedan mitten av 1980-talet samlar flertalet av kommunens företag. Samordning och samarbete vid företagskontak-ter, frukostmöten och workshops har skett med dem.

Värnamo Näringsliv AB ägs till 90 % av företagen och till 10 % av Värnamo Kommun. Samtliga företag i Värnamo erbjuds att bli medlemmar - just nu är det 160 medlemsföretag i alla branscher och storlekar. Genom olika mötesplatser och projekt utvecklas en attraktiv och dynamisk miljö i Värnamoregionen. Samverkan sker med Internationella Handelshögskolan och Tekniska Högskolan i Jönköping.

Sävsjö Näringslivs AB ägs till 50% av Sävsjö Kommun och resterande 50% av Sävsjöortens näringslivsförening. Styrelsen består av nio ledamöter varav sex från näringslivet och tre från kommunen. Syftet är att stödja befintliga företag och medverka till nyföretagande, skapa mötesplatser för alla, skapa nätverk och samarbete mellan företag, vidareutveckla företag, företagsledare och personal, skapa kontaktnät i kommunen och stärka företagets konkurrenskraft genom utbildning, arbetskraft och företagande.

Genom Lessebo kommuns medverkan har projektet nått de företag som finns inom Glasrikets sfär.

I Växjö finns huvudkontoret för Tunga fordon. Linneuniversitetets designprogram i Växjö har stort kontaktnät med det regionala näringslivet och samhället. Linnéuniversitetet ingår också i projektet. När det gäller inredning, möbler, glas, byggande och design tillhör IKEA de absolut ledande företagen i världen. IKEA har sitt ursprung och sin "själ" i Småland.

13 Resultatspridning

Efter projekttidens slut kommer den centrale projektledaren och projektkoordinatoren att informera samtliga ingående parter om resultatet av projektet. Information kommer att läggas ut på projektets webbplats där intresserade kan ta del av resultatet.

14 Utvärdering

På uppdrag av projektledningen har Linnéuniversitetet gjort en slututvärdering av projektet. Detta i form av enkätundersökningar samt sammanställningar av de lägesrapporter som skickats in till ERUF under projekttiden samt projektets synlighet i massmedia. Bilaga 2.

15 Bestående avtryck av projektet – uttalande från medverkande parter

Vid sista styrgruppsmötet bad projektledningen medlemmarna att inkomma med synpunkter vad gäller vilka avtryck, bidrag och effekter projektet haft. Här följer några kommentarer:

Kaj Abbestam, SVID, ordförande i styrgruppen:

- Många av projektets insatser kommer att påverka utvecklingen i Småland positivt t ex satsningen på underleverantörsföretag, där design som utvecklingskraft varit mycket lite känt och använt. Öppenheten för andras erfarenheter och förmågan att vässa och anpassa till de småländska företagen är också en styrka, såsom integrering av Design med Omtanke metodiken. Engagemanget från samtliga medaktörer har varit unikt starkt, vilket utgör en mycket god grund för den fortsatta utvecklingen av Designregion Småland.

Lisa Öberg, Regionförbundet södra Småland:

- En viktig effekt att bygga vidare på är att vi har fått en diskussion över gränserna i hela Småland om design. Genom styrgruppen och projektledargruppen har riktigt bra nätverk skapats mellan offentliga aktörer, vilket ger stora möjligheter att göra mer relevanta och större insatser på området gemensamt. Om detta nätverk i större utsträckning kunde breddas med fler från näringslivet och akademien skulle det kunna bli en riktigt stabil plattform för utveckling av såväl forskning som näringsliv inom design i Småland. Genom att stärka denna konstellation ytterligare skulle också varumärket "Småland som designregion" kunna stärkas och därigenom stärka de företagare som finns i regionen. Flera av de insatser som gjorts

inom projektet – framför allt flera workshops – har på ett effektivt sätt stärkt kopplingen mellan flera branscher och design. Några exempel är de matföretag som gjorde "Resan till Alimentaria", eller trädgårdsworkshopen som gjordes i Nybro. Perspektivet i projektet som har handlat om design som process har varit mycket värdefullt. Detta gör att det finns stora möjligheter att jobba tvärsektoriellt och framför allt koppla övriga näringar mot design.

Nils-Erik Gustafsson, Nybro kommun:

- Vill sammanfatta projektet med ett engelskt uttryck "Coming together is a beginning, Keeping together is a progress, Working together is a success".

Helena Gill, Sävsjö Näringslivs AB:

- Höjd designkompetens och produktutveckling, nya affärskontakter och unikt samarbete över kommun och länsgränser.

Erik Mohlin, lärare i Design Management vid Campus I12 i Eksjö, medlem i referensgruppen:

- Designregion Småland har varit ett viktigt strategiskt projekt för att stärka designindustrin i Småland, höja kunskapen om design, design management och behovet av varumärkes-byggande i det småländska näringslivet. Designregion Småland har framgångsrikt genomfört ett stort antal viktiga aktiviteter som bidragit till nätverksbyggande, kompetensutveckling och klustersamarbete. För framtiden känns det angeläget att Designregion Småland har representanter från hela Småland. Fler deltagande kommuner ger projektet en större tyngd och effekt.

Anders Wisth, central projektledare Designregion Småland:

- Projektet Designregion Småland har haft en flerdimensionell betydelse. I en sann Triple Helix anda har nätverket och samverkan varit i fokus och den har verkligen fördjupats. Det Smålandsövergripande samarbetet mellan de olika företagen, de olika projektledarna har bidragit till att nya samarbeten har skapats på ett sätt som sannolikt inte hade skett utan projektets medverkan. Historiskt har Småland varit uppdelat och samverkan över länsgränser varit svårt att åstadkomma. Detta projekt har inneburit att långsiktiga relationer skapats och man har kunnat bidra med och utökat varandras nätverk. Genom insikt i de olika kommunernas näringslivsstrukturer har anpassning av designstrategi och filosofi kunnat förfinas. I de områden där andelen underleverantörer varit starkt har designmetodiken fått en handgriplig tillämpning, i de områden där designmedvetandet redan har varit stort har projektet bidragit till fördjupning och ett breddat engagemang.

Jonny Andersson, projektledare för Nybro kommun/Nybro Företagsgrupp:

- Att vi med vårt projekt lyckats nå så många företag med budskapet om designens betydelse för tillväxt och ökad lönsamhet. Vikten av projektets lokala förankring. Utan lokalt utvecklingscentrum/lokala

näringslivsbolags nätverk, är det svårt att snabbt och enkelt att etablera kontakter (ofta framgångsrika) mellan designer och företag. Designernas ökade kunskaper om regionens företags produkter och tekniker – företag som de inte alls kände till innan projektet. Många underleverantörer är helt anonyma.

Helen Karlsson, projektledare för Lessebo kommun:

- Design med Omtanke är ett bra angreppssätt, inte minst inom kommunerna. Samarbeta över gränserna (kommun- och regiongränser) har kommit till stånd som antagligen inte annars hade skett. Arbetsmodellen med workshops med småföretag och designer har varit ett framgångsrikt sätt att arbeta som vi borde kunna fortsätta med som modell. Mer fokus på design rent generellt genom informationsåtgärder och träffar, mer omvärldsbevakning.

Sofia Mårdh, projektledare Växjö kommun:

- I Design med Omtanke har vi ett strategiskt utvecklingsredskap. Hittat nya metoder att använda design som tillväxtfaktor. Det goda samarbetet i projektet över kommun- och länsgränser på framför allt tjänstemannanivå har lett till andra samarbeten, som inte hade skett utan projektet.

16 Aktiviteter till följd av projektet

Olika processer pågår nu i de medverkande kommunerna som en följd av projektet. I Sävsjö kommun arbetar man vidare med att utveckla nätverken för hustillverkare och livsmedelsproducenter. I Värnamo fortsätter arbetet med att förankra etableringen av ett Konceptkontor på Gummifabriken. I Möbelriket/Lammhult/Växjö pågår arbetet med Trästrategin för Småland samt fortsatt engagemang för internationalisering av inredningsföretag från södra Sverige. Lessebo och Nybro kommuner är djupt engagerade i Glasrikesuppdraget och vad som kommer ut av detta i form av olika satsningar i regionen. En del av dessa initiativ har en klar koppling till projektet, andra initiativ är mer politiskt styrda som Trästrategin och Glasrikesuppdrag, men där projektet varit och är involverade. Projektet har visat på vikten av design i olika sammanhang och även på bredden på områden där design kan vara en bidragande faktor för tillväxt.

17 Fortsättning följer

Det finns en stark önskan från samtliga medverkande parter att bygga vidare på det nätverk och samarbete som byggts upp under projektiden. En arbetsgrupp har tillsatts för att arbeta fram en ansökan, till Tillväxtverket och de tre regionförbunden i Småland, om fortsatt stöd för att under ett års tid arbeta fram en plattform i regionen för design. Ett förslag har lagts fram av arbetsgruppen som antogs vid sista styrgruppsmötet. Bilaga 3. Det är projektets förhoppning att detta blir ett avstamp för en permanent plattform för Designregion Småland.

Växjö 2013 05 28

Anders Wisth
Central projektledare Designregion Småland

Gisela Mattsson
Projektkoordinator

Robin Edman
VD, SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign